NE YAPMALI

DEVRİMCİ – MARKSİST AYLIK DERGİ

Mandel

IV. Enternasyonal
II. Dünya Kongresi

Seçimler,

Parlamento Ve
Devrimci Taktikler

Brezilya

İşçi Kitle Partileri
Üzerine I

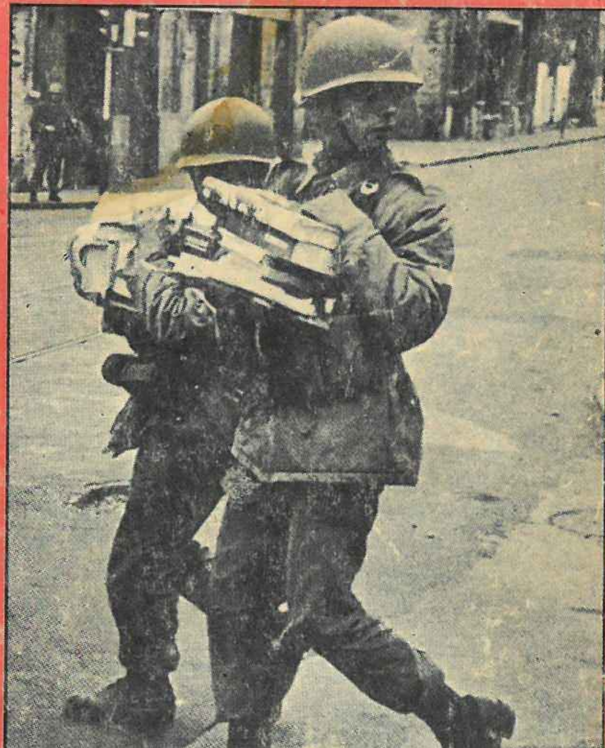
Dünya'dan...

Bolivya / Nikaragua
İran / El Salvador

Afganistan

Tarık Ali

Sayı: 1
Ocak 1980

NE YAPMALI

Devrimci Marksist Aylık Dergi

Ocak 1980 Sayı: 1

İÇİNDEKİLER

Sahibi: Erol ÇETİNTAŞ
Yazı İşleri Sorumlusu: Zafer AYDIN
Yönetim Yeri: Alemdar mahallesi Bestekâr Osman Sok. 7/1 Divanyolu Cağaloğlu — İSTANBUL
Kapak Baskı: Tab Grafik
Dizgi - Baskı: Murat Matbaacılık Koll. Şti. Cağaloğlu - İST. Tel. : 27 45 71
Baskı Tarihi: 15 - 1 - 1980

Ne Yapmalı'dan Okurlara

Henüz kitlesel yayılımı olmayan bir yayın organının, yaklaşımları ne kadar doğru olursa olsun siyasal pratikte oldukça sınırlı bir etkinliği olabileceğinden, işlevi esas olarak tarihsel deneyimin ve yaşanan gerçekliğin açıklayıcısı ve yorumcusu olmak ve kısmen de olsa yön göstericiliktir. Bu demek değildir ki Ne Yapmalı *yalnızca somut durumunun tahlilcisi ya da diğer siyasal akımların basit bir eleştirmeni olacaktır.* Ne Yapmalı *gücünün bilincinde olarak kendi gelişimini emekçi kitlelerin, ezilenlerin bugünden sosyalist devrime varacak köprüsü üzerinde inşa etmeyi öngörmektedir. Bu köprü üzerinde yeralan ya da yeralmak isteyen tüm reformist, revizyonist ve bunlarla devrimci marksizm arasında sallanan merkezci akımlarla ayrılığını açık ve kesin bir biçimde koymuş olan* Ne Yapmalı, *sınıf mücadelesinin dayatmış olduğu somut güncel görevlerde her türden sekterliğe ve ültimatomculuğa karşı, bu mücadeleyi emekçilerin uzun vadeli çıkarlarına bütünleştiren geniş kapsamlı mücadelenin birer odak noktası olarak işçi sınıfının ve ezilenlerin çeşitli düzeylerde kendi öz örgütlerinin oluşturulması için ve işçi sınıfının birliğinin sağlanması için birleşik cephe taktiklerinin yılmaz bir savunucusu olarak mücadele edecektir.*

Türkiye'de güncel görev artık geç de olsa oldukça geniş bir devrimci kesime kendini dayatmıştır: Resmi baskıya ve faşist zorbalığa karşı birleşik bir savunma cephesinin *kurulması. Somut görevlerin böylesine hayati bir önem kazandığı ortamda «eski» ve yalnızca grupların kendilerini*

diğerlerinden ayırdetmek ve hatta koparmak için yükselttikleri suni duvarlar çatırdamaktadır. Bu suni duvarlara yapılacak her payanda anti-faşist mücadelenin yürütülmesinde ciddi engeller olarak yükselecektir. Düzenin yarattığı baskı ve zorbalığa, solun kendi içinden katkılarda bulunması karar anında ihaneti önceden hazırlamaktan başka bir şey değildir. Faşizmin zaferi aynı zamanda kendilerine devrimci diyen önderliklerin de yenilgisidir. Komintern benzeri sonradan yapılacak özeleştiriler tarihi geriye saydırmaktan acizdirler.

Uluslararası anlaşmazlıklar, kavram fetişizmi, yapısal analiz farklılıkları ve hatta taktik farklılıklar, çalışma tarzı anlayışları, örgütlenme anlayışları farklı olabilir ve farklı olacaktır. Ama bunların tümünün kendilerini kanıtlayıp gerçeklemeleri için gerekli ortam ancak faşizmin yokedilmesi ile hazırlanabilir. Kendi sosyalizm anlayışınızı yürürlüğe sokarken, 'sosyalizm' içinde bir ideolojik mücadeleyi uzlaşmaz bir politika temelinde yürütmeye çalışırken gözden bir an bile uzak tutmamanız gereken nokta bu sosyalizm içi mücadelenin mihenk taşının, yürütülecek mücadele olduğudur. Sosyalizm yarınki bir umut değil bugünden yarına hazırlanacak somut bir gerçeklik olarak kavranmadıkça, sosyalist hareketle kitleler arasındaki kopukluğu gidermek yani bizzat kitlelerin doğrudan sözcüleri olmak mümkün değildir.

> «Faşist katliamlardan faşist katliamlara savunmanın gündeme gelmesi, yenilgiden sonra teorik açıklamalar ve teşhisler üretilmesi ancak zafer için somut hiçbir önerileri, yolları olmayanların işidir. Faşist katliamlara ve tüm gerici baskılara karşı savunmanın ortak bir tarzda örgütlenmesi gereği, bir kez daha ve çok acı bir şekilde kendini kabul ettirmiştir. Çeşitli grup ve örgütler kendi bağımsızlıklarını koruyarak anti-faşist mücadelede aktif olarak yer almak isteyen herkese açık bir savunma cephesi kurmak zorundadır. Aradaki ayrılıkları en azından bu konuda ortak çalışmayı engelleyecek kadar büyüten her grup, örgüt ve kişi, açıkça kitleleri savunmasız bırakmakla kalmayıp kendi çevresini de boşaltarak tecrit olacak ve sonunda yok olacaktır. Kimse geçmişi unutmasın, herkes geleceği kendine göre hazırlasın ama bugün savunmayı, inşa

etmek istediği geleceğin asgari ortamı olan savunmayı, ortak bir şekilde hazırlasın. Bu yalnızca anti-faşist güçlerin gruplar, örgütler düzeyinde birliğini değil kitlelerin de birliğini gerektirir.» (SÜREKLİ DEVRİM, s. 6, s. 8)

Ne Yapmalı, *«tüm devrimci marksistlere sayfalarını açık tutmaktadır. Bundan amacı, devrimci marksist bir tartışma ortamının yaratılmasına katkıda bulunmak ve bu yoldaki girişimlere olanak hazırlamaktır.»* Ne Yapmalı *«ayrıca devrimci sol içindeki çeşitli eğilimlere de sayfalarını sunmaktadır.»*

Aylık bir dergi olarak Ne Yapmalı'*nın ele alabileceki konular ister istemez günlük irdelemelerden çok, öze değğin olmak durumundadır. Bir kitle organı ile aylık bir organın temel ayrılığı buradadır. İçerik, periyod ve hatta biçim açısından bir kitle organı ile aylık bir siyasal dergi arasındaki fark esas olarak her ikisinin yöneldiği okuyucu kitlesinin farklılığından da kaynaklanmaktadır. Bir bildiride, ajitatif ya da propagandif gazete yazılarında ele alınması zorunlu günlük olaylar aylık bir dergide ancak genel bir yaklaşımla değerlendirilebilir.*

Ne Yapmalı *önümüzdeki sayıda işçi sınıfının birliğinin sağlanması yolunda farklı taktikleri tartışmaya koyacaktır. Bunlardan ilki, gittikçe güncelleşen cephe taktiğidir. İkincisi ise sendikalar temeli üzerinde yükselen işçi kitle partileri. İşçi sınıfının birliğinin sağlanması yolunda bir dizi taktikten hangisinin somut duruma tekabül ettiği meselesi devrimci marksistlerin Avrupa'dan Sri Lanka'ya, oradan Peru'ya kadar geliştirdikleri bir tartışmadır. Tartışmanın özü ve başlangıcı Komintern'in 4. Kongre kararlarında ilk kez açıklığa kavuşmuştur. Bugüne kadarki mücadele deneylerinin gösterdiği ise, devrimci marksist hareketin uluslararası savunumlarından biri olarak kitlelerin özörgütlenmeleri yolunda ve işçi sınıfının kazanmış olduğu mevzilerin savunulması ve yaygınlaştırılması yolunda ne tür taktiklerin geçerlilik kazanacağının, herankinden fazla mücadelenin, siyasal ibrenin yükseldiği dönemlerde güncellik kazandığıdır.*

Ne Yapmalı *kimi kaynak çeviriler ve örneklerle, tartışmayı dar bir sınıra hapsolmadan başlatmayı görev bilmektedir. Özörgütlenme anlayışını kendiliğidenciliğe vardıran si-*

yasal akımlara karşı, siyasal önderliğin tarihsel misyonunu bir an bile gözardı etmeden birleşik cephe için gerekli bir devrimci odağın yaratılması zorunluğunun altını çizen Ne yapmalı; *işçi sınıfının birliğinin biçimsel olarak, yani siyasal karakterlerine bakmadan işçi örgütlerinin, örneğin sendikaların, birliğinden geçmediğini savunur. Sınıfın birliğinin sağlanmasında böylesine kolay ve böylesine reformist hayallerden uzak durulması gerektiğine dikkati çeken* Ne Yapmalı, *sınıfa karşı sınıf anlayışının ancak ve ancak devrimci bir eylem programı temeli üzerinde birleşik eylem cephesinin kurulması yoluyla hayatiyet kazanacağını savunur. İşçi sınıfının birliği ancak mücadele temelinde yükselir. İşçi sınıfının birliği önderliklerin belli bir hazırlığı ve işbirliğini de gerektirir. Ama esas olan işçi sınıfının —örgütler düzeyinde birliğini mümkünse reddetmeden— tabandan birliğini sağlamaktır. Bunun için ne mutlaka böylesine bir birliğin gerektirdiği mücadele biçimlerinde anlaşık olanların bir cephesinin kurulması gerekir.*

Somut duruma tekabül eden taktikler sanıldığından çok daha çeşitlidir. Devrimci Marksistler, kimi zaman, Fransa'da Sol Cephe'de olduğu gibi, kendilerinin katılmadığı bir hükümet formülasyonunu sınıfın burjuvaziden kopuşu yolunda desteklerken, kimi zaman Peru'da FOCEP'in kuruluşunda olduğu gibi, reformist partilerle değil aşırı sol ve devrimci bir temel üzerinde sınıfın birliğini sağlamaya yönelmektedirler.

Ya da en azından başlangıçta bir cephe çağrısı yaparken esas olarak sola seslenilebilir ama daha sonra oluşan çekim merkezi reformistleri de buna katılmaya zorlayabilir (Sri Lanka).

Bir belge olarak aktardığımız darbe öncesi Romero diktatörlüğüne karşı El Salvador'daki devrimci marksistlerin cephe önerisi de tartışmanın bir başka boyutunu sergilemektedir.

Tüm bu taktiksel zenginlikler, içinde bulunduğumuz dar ve kısır cephe tartışmalarını sağlam bir sınıf temeline oturturken ne tür bir cephenin gerçekleşeceğine dair önerilerin bir durum belirlemesi ve eylem programı ile bezenmedikçe hüsranla sonuçlanmağa mahkûm olduğunu, seçimi boykot çağrısından tutun üçüncü MC'ye karşı yapılan bir dizi çağrının sonucu, göstermektedir.

T*ürkiye'deki siyasal akımların birçoğu özellikle solda bulunan irili ufaklıların tümü, kendi siyasal varlıklarını tarihsel olarak zorunlu ve kaçınılmaz olarak kanıtlayamadıklarının da bir belgesi olarak başka siyasal akımlarla açık işbirliklerinden kaçınmakta ya da ancak kendi boyundurukları altında böyle bir yaklaşımı kabul etmektedirler. Büyük bir beceri ile iğdiş edilen ve faşizme karşı mücadeleyi simgeleyen kitle örgütlenme önerileri bunun tipik örneğidir. Sanki kitlelerin doğrudan örgütlenmeleri üzerine ilk kez kendileri düşünmektedirler. Ne bir tarihsel süreklilik, ne bir kaynak. Öylesine tarihten, işçi sınıfının deneyimlerinden ve enternasyonalizmden uzak, öylesine kendi siyasal akımlarının içine kapanık ve kendilerini savunmaktan aciz.*

Ne Yapmalı, *Lenin'in Komintern'inden bu yana devrimci marksizmin geliştirdiği bu taktik zenginlikleri tarihsel ve güncel örnek ve tartışmalarla sunmayı yayın yaşamında esas görevlerinden biri olarak görür. Henüz açıklığa ve kesinliğe kavuşmaktan uzak olan DİSK bürokrasisinin siyasal bir parti kurma niyeti kendi dışlarındaki çevrelerde bilinebildiği kadarı ile yalnızca tepki yaratmıştır. Bu henüz gelişkin olmaktan uzak öneri, bir işçi kitle partisinin oluşumunun temellerinin tartışılması yönünde bir yaklaşımı getirememiştir. Oysa özgün tarihsel koşullarda işçi sınıfının burjuvaziden kopması ve siyasal deneyim kazanması yolunda sendikalar temelinde bir işçi kitle partisinin kurulması, anında reddedilecek ve geçiştirilecek bir öneri değildir. Yeter ki bunun temelleri açıklığa kavuşsun.*

Ne Yapmalı, *sendikalar temeli üzerinde kurulmakta olan bir işçi kitle partisinin gelişimini örnekleyerek bu tür girişimlerin ne tür gereklilikler ve önderliklerle geçerlilik kazanabileceğini de sergileyecektir.* Brezilya Emekçi Partisi'*nin kuruluş çalışmaları Latin Amerika'da olası bazı girişimlerin ilk örneği olarak billurlaşmaktadır. Bu çalışmaları elden geldiğince geniş bir biçimde aktarmayı öngörüyoruz.*

14 *Ekim ara seçimleri çeşitli sol parti, akım ve grupların, bu somut durum karşısında ilk kez bu kadar açık tavırlar geliştirmelerine zemin hazırlayarak yoğun tartışmalara neden oldu. Bundan ötürü gecikmiş olsa da konunun*

önemi açısından 'Ne Yapmalı' seçimler üzerine geliştirilen devrimci marksist taktikleri belirtmeyi uygun görmektedir.

Marx'ın ögelerini açıkladığı Komün tipi devlet karşısında parlamenter demokrasi tarihsel geçerliliğini yitirmiştir. Proletaryanın hedefi olan DEVRİMCİ DEMOKRASİ parlamento kurumu üzerine inşa edilemez.

Bunu böylece tesbit ettikten sonra parlamento ve seçimler karşısında proletaryanın izleyeceği siyaset taktik bir sorun olarak belirmektedir. Devrimci önderliğin görevi proletaryanın burjuvaziden siyasal bağımsızlaşmasını sağlıyacak taktikleri belirleyecek çabayı göstermesidir. Sorun parlamento seçimlerine katılmak veya katılmamak şeklinde ortaya konduğunda bunu belirleyecek olan somut durumun ne olduğunu kavramaktır. Bu durumda belirleyici olan, tarihsel olarak geçerliliğini yitirmiş olan parlamentonun kitlelerin gözünde değerini yitirmiş olup olmadığının kavranmasıdır. Yığınlar için parlamenter çözümden başka bir alternatif oluşmadığı takdirde devrimci önderliğin bu alanı terk etmesi tam anlamıyla sol bir hata olur. Böyle bir durumda nasıl bir seçim dönemini proletaryanın siyasal propaganda alanı olarak değerlendiriyorsak, parlamento platformunu da bir siyasal propaganda aracı olarak değerlendirmek gerekir.

Diğer yanıyla, devrimci bir durumda, yığınların alternatif ikili iktidar organlarını oluşturduğu bir dönemde, yığınlar devrim için seferber olduğunda burjuva parlamentolarına kapılanmak menşevik, reformist burjuvazisiyle uzlaşmacı bir ihanet politikasını açığa çıkarır.

Devrimci önderliğin bütün görevi yığınların nabzını elinde tutarak onu dinleyebilme yeteneğine sahip olabilmesidir. Kitlelerin eğilimini belirleyerek onların içinde bulunduğu alanda, yaşanan siyasal deneylerin kitleler için en öğretici bir niteliğe sahip olduğunu kavrıyarak, mücadele biçimlerini oluşturmak devrimci önderliğin önündeki görevdir.

Devrimci önderlik için parlamento ve seçimler karşısındaki taktikler özcesi proletaryanın iktidar hedefine ulaşması için bağımsız sınıf çizgisini kazanmasına hizmet etmelidir.

14 *Ekim seçimlerinin yapıldığı dönemde varolan toplumsal şartları değerlendiren devrimci marksistler, parlamenter çözümler dışı bir yönelişe uzanmış durumda olmayan yığınların içinde olduğu şartları somut bir gerçek olarak ele almış ve yığınların burjuva politikalardan koparak işçi sınıfının bağımsız siyasi varlığının oluşturulması yolunda, sosyalizmin propaganda gücünü yükseltmek amacını izleyerek sosyalist adayların desteklenmesi taktiğini uygun görmüşlerdir.*

O *rta-Doğu'nun siyasal mozayiğindeki köklü değişikliklerle eşzamanlı olarak; Türkiye'de, artan hoşnutsuzluğun, önümüzdeki dönemde, olağanüstü boyutlar kazanmadan halli için, ordunun verdiği 'mektup' ilk ürünlerini hemen vermiştir. Mecliste beklemekte olan baskı yasaları, uzun zamandır askıda olan askeri bağlantılar vb. hızlı bir biçimde gündeme gelmiştir. Mektubun nihai ürünleri derginin yayınlanma sürecinde belirlenmiş olacaktır. Şu anda söylenebilecek olan kısaca şunlar: Bu mektup dolaysız olarak askeri bir yönetime yönelmemiştir. Sorunun çözümünü parlamento içinde dayatmaktadır. 12 Mart gibi Demirel'e sunulup şal ve balyozla sonuçlanmaya niyetli olmayıp açıkça neyi talep ettiğini belirtmektedir:* Devletin güçlendirilmesi. *Bu talep zaten uzun zamandır gündemde idi. Ne ki parlamento aritmetiği ve siyasal partiler arasındaki zıtlaşma bu süreci engelliyordu. Mektup bu iki engeli aşarak sürece hız kazandırmış ve siyasal yapıda beklenen değişikliği yaratmaya yönelmiştir. Bu yönelişin karakteri ve dinamiği üzerine önümüzdeki sayıda bir açılım getirmeye çalışacağız.*

N *e Afgan halkının kendi öz iradesi ne de meşru bir savunmaya dayanmayan Sovyetlerin Afganistan harekatı sosyalist harekat içinde derin bir tartışmanın bir kez daha gündeme gelmesini gerektirmektedir. Bu olayın tarihsel benzerleri ile kıyaslanması ile sınırlı kalamayacak olan siyasal değerlendirilmesi Sovyet bürokrasisinin niteliği, işçi devletle-*

rinde olası gelişmeler, azgelişmiş ülkelerde Kabil havaalanında yazılan 'yeni tip devrimin' ne anlama gelebileceği ve de tarihsel olarak hiç de yeni olmayan bu eski yayılmacılık özürünün Stalinizmin asli bir ürünü olup olmadığı bir kez daha kendini dayatmıştır.

Kimse Amerikan emperyalizminin vahşeti ile kıyaslayarak bu girişimi masum gösteremez. Bu mantık kendi içinde azgelişmiş ülkelerin bağımsızlığını, hatta devrimci gelişmelerini hiçe sayan pederşahi diplomatların mantığı olabilir ancak, devrimcilerin değil.

Sovyet askerleri Afganistan'da kimlerin çıkarını savunuyor? Henüz kendi çıkarlarının bilincine varmamış kitlelere karşı onların özçıkarlarını mı? Ne Yapmalı *bu tür girişimlerin dünya sosyalizminin değil yozlaşmış işçi devletlerinin bürokrasilerinin özçıkarlarını temsil ettiğini ilan eder ve Sovyet birliklerinin anında geri çekilmesini talep eder!*

IV. ENTERNASYONAL'İN 11. DÜNYA KONGRESİ KASIM AYINDA BELÇİKA'DA TOPLANDI...

III. Enternasyonal'in yozlaşması ve dünya devriminin bir aracı olmaktan çıkması sonucunda, Troçki'nin önderliğinde kurulan IV. Enternasyonal'in 11. Kongresi geçtiğimiz Kasım ayında Belçika'da toplandı. Kongreye Afrika'dan, Uzak-Doğu'dan, Orta-Doğu'dan, Avrupa, Amerika'dan, Avustralya'dan 50'ye yakın seksiyon ve sempatizan örgütün katılımı, geçtiğimiz yıllarda Enternasyonal'in güçlerinin coğrafi olarak yaygınlaştığının göstergesiydi. Özellikle Kıta Avrupasında olmak üzere ileri kapitalist ülkelerdeki seksiyonlarının üye bileşiminde geçen dönemde belirginleşmiş olan ücretlilerin ve sendikalıların artan ağırlığı, Enternasyonal için özellikle bu kesimlerde sanayi proletaryası içinde çalışma ve örgütleri bu alanda köklendirme göreviyle karşı karşıya bıraktı; sanayiye yönelme bu kongrenin karar altına aldığı yönelişlerden biri oluyordu. Latin Amerika'da yükselen işçi hareketleri dalgası buradaki örgütler için bu yükselişe müdahale taktiklerini geliştirme sorununu gündeme getirdi. Bu noktada da, Latin Amerikan seksiyon ve sempatizan örgütlerinin bu yükselen dinamiğe müdahalesinin örgütsel biçim ve taktikleri yolundaki yöneliş kongrece karar altına alındı. Kongre, yakın dönemde devrimci dalganın yükseldiği alanlar olan Nikaragua ve İran'a ilişkin olarak Enternasyonal'in tavrını belirledi. Bürokratikleşmiş işçi devletlerinde siyasal özgürlükler için mücadele, işçi hareketinin yandaşları olarak kadın ve gençlik hareketlenmeleri, nükleer enerji merkezlerine karşı mücadele, gelişen devrimlerin savunulması için mücadele, ezilen ulusal azınlıklar ve ulusların (İrlanda'lılar, Basklılar, Kürtler) haklarını savunma yolunda mücadele, 35 saatlik iş haftası için, sendikal özgürlükler için mücadele ve patronların kemerleri sıkma ve işten atma saldırılarına karşı mücadele, emperyalizmin pençesi altındaki sömürge ulusların (Zimbabwe, G. Afrika, Filistin) devrimci kazanımlarının savunulması yolunda mücadele; bütün bu mücadele alanları 11. Dünya kongresinin değerlendirdiği ve yönelişini belirlediği eksenler olmuştur.

Dünya devriminin uzun alçalış döneminin sancıları, iç mücadeleler, Stalinizmin her yönden saldırıları, katliamlar ve mücadele içinde yitirilen bir dizi yiğit militan; ve 60'lardan sonra dünya çapında yükselen devrimci dalga ile birlikte başlayan En-

ternasyonal'in diriliş dönemi ve bugün 50'ye yakın ülkede örgütlü, yaşayan ve mücadele eden, Peru, Fransa, İspanya, Meksika gibi ülkelerde ulusal politika arenasına damgasını vuran tek uluslararası devrimci örgüt: IV. ENTERNASYONAL...

Gelecek IV. Enternasyonalindir:
Çünkü gelecek dünya sosyalist devrimimindir!

IV. Enternasyonal'in 11. Dünya Kongresi

Ernest MANDEL

Kapitalizm, bugün otuzlu yılların başından beri olan tarihinin en büyük krizini yaşıyor. Amerikan emperyalizminin Hindi-Çin'de uğradığı bozgun Birleşik Devletler içinde, gelişen devrimlere karşı her türlü ağır askeri müdahaleyi engelleyen bir durum ortaya çıkardı. Uzun zamandan beri ilk kez, sermaye, uluslararası emperyalist sistemin kilit stratejik, politik ve ekonomik mevzilerini az da olsa etkili bir biçimde savunan bir dünya jandarmalığından yoksun kaldı.

Bu durum özellikle, kendi başlarına Orta-Doğu ve merkezî Amerika'da emperyalizmin konumunu büyük ölçüde zayıflatan İran Şahı ve Somoza diktatörlüklerinin düşüşüyle açığa çıktı. Buna uluslararası kapitalist ekonominin, hiç kuşkusuz 1980'de yeni bir resesyonla son bulacak olan süregiden güçten düşüşü de eklenirse, kapitalist sistemin bu tarihsel krizinin derinliğini anlayabiliriz.

İşte IV. Enternasyonal'in XI. Dünya Kongre'sinde kabul edilen karar ve tezler bu genel çerçeve içerisinde yer alırlar. Bu çerçeve içerisinde üç soruya yanıt vermek gerekiyordu.

Emperyalizm şimdi dünyadaki anti-emperyalist ve anti-kapitalist güçlerin yükselişi karşısında felçleşmiştir. Krizin kapitalist bir «çözümü» mümkün müdür, ve eğer mümkünse bu hangi koşullarda gerçekleşecektir? Neden devrimin ilk adımları 1974-75'ten bu yana özellikle emperyalistlerin kendi ülkelerinde önemli boyutlar almamıştır?

İlk soruya XI. Dünya Kongresi'nin yanıtı kategorik olmuştur. Bu yanıt, onun, son günlerde meydana gelen olaylar karşısında şaşırmamasını sağladı. Emperyalizmin **askerî** bir zayıflaması söz konusu değildir. Aslında emperyalizm Birleşik Devletler'de şimdiye dek olduğundan daha güçlüdür. Avrupa ve Japonya'da askerî gücünü dikkate değer bir ölçüde arttırmaya hazırlanmaktadır. Harekete geçmesi için eksik olan şeyler teknik araçlar değildir. 1974-79 döneminde uğradığı felç yalnızca politik nedenlerle açıklanır.

Emperyalizm belli bir zamandan beri çarpıcı bir biçimde bu duruma bir son vermeye hazırlanmaktadır. Orta Doğu, merkezi Amerika, Uzak Doğu ve Akdeniz'de özel müdahale kuvvetleri yerleştiriyor ve yeni karşı-devrimci müdahalelere olanak sağlamak için Birleşik Devletler'deki politik havayı her türlü yolla değiştirmeye uğraşıyor. Diktatör Park'ın öldürülmesi sırasında Güney Kore yakınlarındaki gövde gösterisi; Karaibler ve merkezi Amerika'da bir müdahale gücü yaratma; Tahran büyükelçiliğindeki rehineleri koruma bahanesiyle İran körfezinde güçlü bir donanma oluşturma, tüm bunlar bu yoldaki ilk adımlardır.

Şurası kesin ki, emperyalizmin yeni karşı-devrimci maceraları politik düzlemde —uluslararası ol-

duğu kadar Birleşik Devletler'de de— kendisine pahalıya malolacaktır. Fakat bu emperyalizmin yeniden eyleme geçmesini engellemeyecektir. IV. Enternasyonal emperyalizmin daha şimdiden yeniden harekete geçme durumunda olmadığı gibi sorumsuz bir yaklaşıma karşıt olarak dünya emekçi ve ezilen kitlelerini bu gibi karşı-devrimci müdahalelere karşı ilerleyen devrimlerle dayanışmaya çağırıyor.

XI. Dünya Kongresi'nin ikinci soruya yanıtı daha az kategorik değildir. Ekonomik, toplumsal, politik, stratejik olduğu kadar kültürel düzlemde de burjuva toplumunu sarsalayan krizin derinliği gözönüne alınırsa, sermayenin sınırlı uyarlamalar, sargılarını yenilemeler, «merkez-sol»dan «merkez-sağ»a kaymalar, şurada burada küçük «yerel savaşlar»la bundan kurtulabileceğine inanmak yanıltıcı olur. 1929 krizinden sonra olduğu gibi, krizin kapitalist bir «çözüm»ü köklü değişiklikler ister. Kâr oranının artan yeniden yükselişi, sermaye birikiminin sürekli yenilenmesi, güçlü ve örgütlü bir işçi hareketinden, ulusal ve toplumsal özgürlükleri için mücadele halindeki yarı-sömürge ülke halkları ve sermayenin doğrudan sömürüsü içerisinde birazcık insanlığını koruyabilmiş olan işçi devletleri halklarından yana olmak ile bağdaşmaz.

Kapitalizm açıkça otuz yıllarındakine benzer «çözümler»e hazırlanıyor: İşçi hareketinin ezilmesi ve savaş. Fakat bu çözümleri uygulayabilmek için öncelikle bir dizi emperyalist ülkenin proletaryasını ve yarı-sömürge ülkelerin, bir dizi bölgenin özgürlük hareketini çok ağır yenilgilere uğratmak zorundadır. **Oysa uluslararası güç ilişkileri bunun için 1929-42 dönemine göre çok daha uygunsuzdur. Öyleyse bu uzun süreli bir kriz olacaktır.**

Belirleyici mücadeleler ardımızda değil, önümüzdedir. **Ve bu uzun ani sıçrayışlar dönemi boyun-**

ca, işçi sınıfının sonunda devrimci önderlik krizini aşması ve büyük kazanma şansıyla belirleyici mücadelelere girişmesi için koşullar yaratılmış olacaktır.

Emperyalizm, Kapitalizm ve Bürokratik Diktatörlüklerin Birleşik Krizi

XI. Dünya Kongresi'nin uluslararası emperyalist sistemi sarsalayan istisnaî ölçüde ağır krizin neden devrimin daha kesin ilerlemelerine yol açmadığına ilişkin üçüncü soruya verdiği yanıt da açıktır.

Emperyalist ülkelerde işçi sınıfı yarı-sömürge ülkelerdekinden sonsuz ölçüde daha zengin, daha güçlü, daha tecrübeli, daha kurnaz ve manevra kabiliyeti daha yüksek bir rakiple karşı karşıya gelmek zorundadır. Deneyim, «Mayıs 68» veya 1969'da İtalya'daki «emekleyen Mayıs»ta olduğu gibi ne denli yaygın ve etkin olurlarsa olsunlar yarı-kendiliğinden eylemlerle bu rakibi alt etmenin olanaksız olduğunu göstermiştir. Bu görevin ağırlığına uygun bir devrimci önderliğin olması gerekir. Şimdiden kitlelerin doğrudan mücadeleleri için yararlı araçlar olarak benimsedikleri yeni devrimci partilerin varolması gerekmektedir.

Oysa, 1968'dan sonra bir çok emperyalist ülkede yeni bir işçi öncüsünün dikkate değer itişine karşın; bu öncünün sınıflar mücadelesinin güncel sorunları üzerindeki bürokratik aygıtların denetiminden kaçabilme yetisine karşın, —İtalya, İspanya, Büyük Britanya, Portekiz, Fransa, Kanada ve kısmî olarak Japonya'da bile geçen on yıl boyunca geniş ölçüde doğrulanan— IV. Enternasyonal'in seksiyonlarının örgütsel zayıflığı ve merkezci örgütlerin politik zayıflığı, reformist aygıtlara karşı böylesi bir inandırıcı alternatifin hâlâ yaratılmamış olduğunu gösteriyor.

Burjuvazi 1975'den sonra kemerleri sıkma saldırısını ilân ettiğinde, işçi sınıfı bir ara evre boyunca kendini bir yere yöneltemedi. Sonra, sonuçsuz ve etkisiz olmayan bir şekilde sendikal düzlemde harekete geçti. Fakat geleneksel bürokratik önderlikler ya tüm güçleriyle kemerleri sıkma saldırısına omuz verdi, ya da Fransa'da olduğu gibi kendiliğinden verilen anında yanıtları parçaladı ve böldü. Bundan başka, bütünsel politik çözümlerin gerekliliği kriz döneminde kendini ekonomik yayılma döneminde olduğundan daha çok hissettirir. Reformistlerinkinden farklı böylesi politik çözümler hâlâ inandırıcı olmaktan uzaktır. 1968'in meydana çıkardığı bir kesim öncü militanın kafa karışıklığı ve birçok aşırı sol örgütün krizi buradan kaynaklanıyor.

İçinde bulunduğumuz durum, bir de, özellikle yaşadığımız dünya krizinin doğası nedeniyle karmaşıklaşıyor. Bu kriz yalnızca emperyalist sistemin ve kapitalist üretim tarzının bir krizi değildir. Bu, aynı zamanda, bürokratlaşmış işçi devletleri üzerindeki bürokratik egemenlik sisteminin de krizidir. Bu kriz en kayda değer ifadesini Çin Halk Cumhuriyeti'ndeki «demaoizasyon»da bulmuştur ve en trajik sonuçlarını güney doğu Asya işçi devletleri arasındaki askerî çatışmalarda ortaya çıkarmıştır. Kriz aynı ağırlıkta SSCB ve «Halk Cumhuriyetleri»nde de görülmüştür.

Elbette, bu ülkeler hiç de bir fazla üretim krizi ve kitlesel işsizlik tarafından sarsalanmamıştır. Bu da IV. Enternasyonal'in, bu ülkelerin kapitalist ülkeler olmadığı yolundaki tahlilinin doğruluğunu gösterir. Fakat bu ülkeler, bürokratik hükümet ve yönetim sisteminin içinde bulunduğu çıkmazın sonuçları olan değişik ekonomik ve toplumsal sorunların yarattığı krizin etkisi altındadırlar.

Bu kriz özellikle nüfusun büyük kesimlerinin gitgide artan bir hoşnutsuzluğuyla açığa çıkıyor.

Bu kesimler içerisinde işçiler şimdiden Polonya'da üstün bir rol oynuyor ve aynı şekilde Çin'de ve diğer yerlerde de böylesi bir rol oynamaya başlıyorlar. Bürokratlaşmış işçi devletlerinde politik devrim, Batı'da proleter devrimin ve yarı-sömürgelerde sürekli devrimin atılımıyla koşut olarak olgunlaşıyor.

Fakat politik devrimin zafere ulaşması ne denli uzun zaman sürerse, bürokratlaşmış işçi devletlerindeki bürokratik egemenlik sistemlerinin krizi —bu ülkelerde hüküm süren nesnel koşullar ne olursa olsun— emperyalist ülkelerin, en sanayileşmiş yarı-sömürge ülkelerin ve bizzat işçi devletlerinin işçi sınıfı için zayıflatıcı bir rol oynar. Uluslararası burjuvaziye kemerleri sıkma saldırısını yaygın ideolojik saldırı ile birlikte iki katına çıkarmayı sağlayan da bu durumdur. Marksizmin önceden görebildiği ve yalnızca onun açıklamaya yetenekli olduğu kapitalizmin derin krizinin gittikçe büyüdüğü bir sırada, «marksizmin krizi» düşüncesine iyice sarılmasını sağlayan da bu durumdur.

Bu nedenle IV. Enternasyonal, marksizmin ve onun teorik kazanımlarının burjuvazinin ve revizyonistlerin saldırısına karşı savunulmasına çok büyük bir önem verir. Bu nedenle IV. Enternasyonal, inatçı ve günlük bir propaganda ile «istediğimiz sosyalizm» için, kapitalizm ve sosyalizm arasındaki geçiş toplumu modelimiz için, Stalin ve mirasçılarının diktatörlüğünün gudubetliklerinden gündüzün geceden ayrıldığı gibi ayrılan proletarya diktatörlüğü programımız için mücadele etmek gerektiği görüşünü yeniden ortaya koyar.

Biz, emekçilerin büyük çoğunluğunu harekete geçirmeyi ve politikleştirmeyi sağlayan bir kitle eylemiyle burjuvazinin devrilmesi için savaşıyoruz. Biz, bugünden başlayarak sendikalar ve diğer kitle örgütleri içerisinde en gelişkin bir işçi demokrasisi için sava-

şıyoruz. Biz, emekçilerin bugünden başlayarak en çeşitli biçimlerinde ve günlük mücadelelerde öz-örgütlenmeyi öğrenmeleri için savaşıyoruz: Tabanda birleşik cephenin birleştirici komiteleri; grevcilerin genel kurullarının demokratik olarak seçtiği grev komiteleri; mahalli ve her türlü mücadele komiteleri...

İşte böylelikle, sermayenin krizinin kaçınılmaz olarak ortaya çıkacağı bir devrimci kriz anında emekçiler tereddüt etmeden, yeterli tecrübeyle emekçi konseylerinin (Sovyetler) örgütlenmesine, genelleştirilmesine, merkezileştirilmesine katılacaklardır. İşte böylelikle işçi devleti ve inşa etmeye çalıştığımız işçi devletleri dünya federasyonu, kongrelerle demokratik olarak merkezileştirilen emekçi konseyleri tarafından yürütülen bir iktidar üzerinde temellenecektir. Bu konseyler içerisinde devrimci parti, iktidarını konseyler iktidarı yerine geçirmek için çalışmadan, emekçilerin konseylerinde yer verecekleri diğer partiler üzerinde baskı kurmadan, sendikaların veya grev hakkının bağımsızlığını ortadan kaldırmadan, politik, ideolojik ve kültürel çoğulculuk hakkını kıskançca savunarak politik araçlarla çoğunluğu ve politik önderliği elde etmek için mücadele verir.

Bugün proletaryanın dünya devriminin üç alanında gittikçe öncü konuma geçmesi ve bu olgunun İran ve Nikaragua gibi göreli olarak geri ülkelerde dahi kendini aşamalı bir şekilde tipik olarak proleter mücadele biçim ve örgütlenmelerde —kitlesel siyasi grevler, kentsel ayaklanmalar, çeşitli özörgütlenme biçimleri— dışa vurması, IV. Enternasyonal'in bu tarihsel görevine sağlam ve gerçekçi bir temel teşkil ediyor.

Merkezî Politik Görevler

Dünyanın evriminin bu tahlilinden, bunun emekçi insanlık için tehlikeleri ve avantajlarından üç grup politik görev çıkıyor:

— İlerleyen devrimlerin savunulması ve yayılması.

Herşeyden önce anti-kapitalist ve enternasyonalist dinamiği tükenmiş olmaktan uzak olan Nikaragua devrimidir söz konusu olan. Şimdiden El Salvador'a uzanıyor. Bu devrim, yetmiş yıllarının birinci bölümünün kanlı bozgunlar dizisini kapatan Latin Amerika'daki devrimci döngünün daha genel bir sıçrayışı çerçevesinde anlaşılmalıdır. Brezilya'daki işçi mücadelelerinin coşkun yeniden yükselişi, Peru kitlelerinin zorlu mücadeleleri, onbeş günlük bir genel grevle Bolivya'da askerî hükümet darbesinin başarısızlığa uğratılması bunun en açık görünümleridir.

Nikaragua'da henüz hiçbir şey tam olarak belirlenmiş değil. Yerli burjuvazi burada kendi güç mevzilerini koruyor. Emperyalizm ve Latin Amerika burjuvazisi, devrimi önce boğmak sonra ezmek için ikili iktidarı şu anki evresinde «dondurmayı» arzuluyorlar. **İlerleyen bu devrim ile uluslararası dayanışma ve bunun uluslararası yayılımı için mücadele** IV. Enternasyonal'in XI. Kongresi'nde ortaya koyduğu başlıca görevler arasındadır.

Emperyalizm tarafından abluka ve zorbaca bir askerî müdahale tehdidi karşısında İran devriminin savunulması da çok önemlidir. Elbette İran'da bir ikili iktidar durumu yoktur. Burjuva iktidarı dimdik ayakta duruyor. Humeyni, Şah'ın nefret edilen rejimine karşı uzlaşmaz mücadelesiyle elde ettiği saygınlık sayesinde İran burjuvazisinin son olarak başvurduğu kaynaktır. Bu saygınlığını özellikle «İslâm devrimi» ve «İslâm Cumhuriyeti» aldatmacalarından faydalanarak emekçiler ve yoksul köylülerin bağımsız örgütlenmelerini geciktirmek için kullanıyor.

Fakat, Şaha karşı elde ettikleri zaferle cesaret kazanan kitleler, Humeyni'nin hiç de doyuramayacağı gerçek anti-emperyalist ve anti-kapitalist taleplerle

öne atılıyorlar. Güç denemeleri burada da hazırlanıyor. Devrimci marksistler bugün ancak, anti-emperyalist mücadelenin her evresine programlarının bütününü savunarak, proletaryanın bağımsız örgütlenmesi olanağını ve ezilen ulusal azınlıkların savunulmasını genişletmek için her gedikten yararlanarak katılırlarsa bir kitle desteği kazanabilirler.

— Sermayenin kemerleri sıkma saldırısına karşı mücadele.

Tüm kapitalist ülkeleri, yarı-sömürgeleri olduğu gibi emperyalist ülkeleri de içine alan uluslararası bir saldırıdır söz konusu olan. Bu saldırı doğrudan doğruya gerçek ücretleri dondurmayı ve düşürmeyi, işten çıkarmalar ve işletme kapatmalarıyla kitlesel ve sürekli bir işsizlik ortamı yaratmayı, sendikal örgütleri zayıflatmayı, fabrikalardan en savaşkan işçi önderlerini atmayı (Fiat, British Leyland!), grev hakkını önce kısmayı ve sonra ciddi biçimde sınırlamayı amaçlıyor.

İşçilerin cevabı etkili olabilmek için hep bir ağızdan olmalıdır. Ücretlerde bir indirim olmaksızın zorunlu olarak başkalarına da iş vererek ve düzenlemelerde işçi denetimi ile çalışma haftasının kısaltılması, —Avrupa'da 35 saatlik çalışma haftası— çevresinde işsizliğe karşı birlikçi mücadelenin eklemleşmesi gereken merkezi taleptir. Bu talep uluslararası ölçekte düzenlenen bir mücadeleye dönüşebilir ve dönüşmelidir.

Fakat, sermayenin kemerleri sıkma politikasına karşı mücadelenin bu doğrudan ve savunmasal görünüşünün ötesinde, burjuva kemerleri sıkmaya karşı bir alternatif olarak bir karşı-saldırı hazırlamak söz konusudur. Bu alternatif bir emekçiler hükümeti, yani emekçilerin doğrudan taleplerini sağlamaya, bu amaçla burjuvaziden kopmaya ve sosyalizm yoluna

katılmaya çağırdığımız her ülkenin büyük işçi kitle örgütlerinin hükümeti için bir birleşik cephe politikası üzerinde temellendirilmelidir.

— Bürokrasinin elindeki politik tutukluları savunmak ve kurtarmak.

Bürokratlaşmış işçi devletlerinde daha güçlü halk içinde çalışan bir politik muhalefetin ortaya çıkması dünyanın konumunun değişmesinin çarpıcı çizgilerinden biri, anti-bürokratik politik devrimin olgunlaşmasının bir göstergesidir.

Bundan dolayı, çeşitli bürokratik diktatörlüklerin elindeki politik tutukluların savunulması için mümkün olan en geniş ölçüde savunma kampanyası örgütlemek tüm uluslararası işçi hareketinin görevidir. IV. Enternasyonal'in XI. Dünya Kongresi'nde üç ad bu zorunlu kampanyayı simgeleştirdi: Yoldaş Petr Uhl ve 77 Bildirge'sinin Prag mahkemesinde suçlu bulunan savunucuları; demokrasi uğrunda mücadele ettiği için onbeş yıl hapse mahkûm olan Çinli işçi Wei Jingsheng. Emekçilerin uluslararası dayanışması bu yoldaşları da, Rudolf Bahro yoldaşı hapisten kurtardığı gibi, tıkıldıkları cezaevlerinden kurtaracaktır.

Kampanyaların uluslararası eşgüdümü; düzenlenen kampanyalar.

IV. Enternasyonal'in XI. Dünya Kongresi IV. Enternasyonal'in tüm seksiyonlarını ve sempatizan örgütlerini (altmış kadar ülkede varolan ve kırksekizinin Kongre'de temsil edildiği) bu andan itibaren eylemlerini dört alanda düzenlemeye çağırarak, güçlerini merkezileştirmede önemli bir ileri adım attı.

— Nikaragua devrimi ile uluslararası bir dayanışma kampanyası;

— İstihdamı, aynı çok uluslu şirket tarafından tehdit edilen emekçilerin sendikal eylemlerinin ve iş-

çi savunma eylemlerinin eşgüdümü. Bu alanda iki girişim devam etmektedir: Fiat (Turin) ve Seat (Barcelona); Ford (Büyük Britanya) ve Ford (Valencia);

— Nükleer merkezlere karşı yapılan eylemlerin eşgüdümü.

— Kadınların kurtuluş hareketinin özgül eylemlerinin herşeyden önce serbest ve ücretsiz kürtaj hakkının kazanılması yolundaki eylemlerin eşgüdümü.

Kongre, seksiyon ve sempatizan gruplarımızın çoğunluğunun veya bir çoğunun göreli olarak az sayıda hedeflere el atmasını düzenlemeye çalışarak gerçekçiliğini ve sağduyusunu gösterdi. Açıktır ki, bu az sayıdaki kampanyalar sınıflar mücadelesinin ve şu an devam eden devrimci mücadelenin sıcak konularını kapsamıyor —ve bundan çok uzakta! Fakat IV. Enternasyonal, güçlerini daha çok sayıda hedefler üzerinde gerçekten harekete geçirebilmek için henüz zayıftır.

Kongre, uluslararası propaganda kampanyaları ve uluslararası seferberlik kampanyaları arasında çok açık bir ayrım yaptı.

Birinciler zorunlu olarak çok fazla sayıda olacaktır. Bunlar esas olarak broşür ve makaleler yayınımız ve bazı ülkelerde de sözü edilen miting ve birlikçi komitelere katılmayla ortaya çıkacaklardır.

Bu kategoriye giren konular arasında emperyalizmin ve güney doğu Asya'daki müttefiklerinin aç bırakma girişimlerine karşı Khmer halkının savunulmasını; genel olarak Hindiçini devriminin savunulmasını; emperyalizmin çok sert saldırılarına uğrayan sömürge devrimi alanlarının savunulmasını (Zimbabwe, Güney Afrika, Filistin); aşırı ölçüde ezilen ulusal azınlıklar ve ulusların savunulmasını (İrlandalılar, Basklılar, Kürtler); Arjantin, Brezilya, Şili, Uruguay'da işkence gören politik tutukluların savunulmasını; kurbanı

oldukları farklı muamelelere ve baskıya karşı emperyalist ülkelerdeki göçmen işçilerin savunulmasını; 35 saatlik çalışma haftası için mücadeleyi; kadınların kurtuluşu hareketi için önerdiğimiz programın tümü için mücadeleyi (uluslararası işçi hareketi tarihinde ilk kez IV. Enternasyonal'in XI. Kongresi bu konuda global bir program kabul etti); askerlerin demokratik haklarının savunulmasını, NATO'ya, diğer emperyalist askerî ittifaklara ve nükleer silâhlanma girişimlerine karşı mücadeleyi saymak gerekir.

Bu propaganda kampanyalarıyla, güçlerimizin dikkate değer bir bölümünü katmaya gayret ettiğimiz hareketlenmeler arasında ayrım yapıyoruz. Kongre'nin kararlarının kâğıt üzerinde kalmaması için bu hareketlenme konuları sayıca ancak çok az olabilirler. Kongre'nin bunları çok yerinde seçtiğine inanıyoruz.

IV. Enternasyonal'in proleterleşmesini devam ettirmek ve güçlendirmek.

Bu görevlerin gerçekliğe dönüştürülmesi için, IV. Enternasyonal'e yeni bir «ileriye doğru sıçrama» sağlamak için Kongre delegelerinin büyük çoğunluğu tarafından olduğu gibi anlaşılan ve onaylanan ve kabul edilen tüm politik ve örgütsel belgeleri pratik olarak birleştiren bir ilk iş vardır bu arada: Örgütün proleterleşmesini devam ettirmek ve güçlendirmek.

Elbette IV. Enternasyonal daha şimdiden bir sendikalı ücretliler çoğunluğundan oluşmuştur. Saflarında işletme ve yerel düzeyde çok sayıda sendika önderlerini barındırmaktadır. İspanya seksiyonundan, sendika seçimlerinde yüzlerce aday seçildi. Sri Lanka'daki seksiyonumuz sendikal özgürlüklerin savunulması kampanyasının başını çekti. Brezilya'da IV. Enternasyonal'e yönelen güçler Latin Amerika'nın en önemli proletaryasının politik bağımsızlığı için sa-

vaşan sendikal muhalefette çok önemli bir rol oynuyorlar. Fransa, İtalya, Belçika, İsveç, İsviçre, Portekiz, Birleşik Devletler, Peru, Meksika, Japonya, Kolombiya'da patronların kemerleri sıkma saldırısına, bu arada sendikal bürokrasiye ayrıcalık verme eğilimlerine karşı yapılan önemli mücadelelerde IV. Enternasyonal veya fikirleriyle ona sempati duyan güçler bu mücadelelerin en ön saflarındalar...

Fakat bu sendikalı ücretli ve militanlar kitlesi içinde, işçi hareketinin bütününde oynadıkları özellikle belirleyici ağırlığa ve gündelik sınıf mücadelesinde olduğu kadar sosyalist devrim için mücadelede de oynadıkları role oranla ağır sanayi işçilerinin sayısı çok küçük bir yer tutuyor.

Bu nedenle XI. Kongre, örgütlerimiz içinde ağır sanayi işçilerinin sayısı ve ağırlığını arttırmak amacıyla tüm seksiyonlara gerekli önlemleri bildirerek IV. Enternasyonal'in proleterleşmesine doğru giden yolu izlemeyi ve güçlendirmeyi kararlaştırdı.

Bu karar mekanik bir şema değildir. Her ülkenin özel koşullarını hesaba katar ve her seksiyona ve ulusal sempatizan örgüte bu dönemecin özel koşullarını belirleme insiyatifini tanır.

Bunun hiçbir şekilde «işçicilikle» alakası yoktur. Hiçbir şekilde, proletaryanın yalnız sanayi el işçilerini değil, ücretlilerin bütününü (ekonomik zorlamayla işgüçlerini satmak durumunda olanları) içine aldığı şeklindeki hareketimizin bu önemli teorik kazanımını revizyona tabi tutmaz. Olduğu gibi işçilerin içinde bulunduğu ortama uymanın zorunluluğunu kabul etmez. Merkezi politik kampanyaların gerekliliği ve militanlarımızın ve kadrolarımızın teorik formasyonu üzerine daha güçlü olarak parmak basmayı savunur.

IV.Enternasyonal, son iki veya üç yıl içinde, emperyalist ülkelerde yukarıda açıklanan nedenler yüzünden bir gerileme göstermişse de son on yıl bo-

yunca sayısal açıdan dikkate değer bir gelişme gösterdi. Şu an için yapılması gereken, yeni bir ileriye doğru sıçrayış amacıyla bu büyüyen gücü bir tramplene dönüştürmektir.

Nesnel koşullar, kapitalizmin ve işçi sınıfının geleneksel bürokratik önderliklerinin içinde çırpındıkları kriz, dünya devriminin yeni ilerlemeleri, bu ileriye doğru sıçramayı kolaylaştırıyorlar. Proleterleşmeyi devam ettirme ve güçlendirme dünya üzerindeki ve ulusal çaptaki başlıca işçi mücadelelerine etki yapabilme, ulusal önderlik ve örgütlerimizin çalışma biçimlerinin değişime uğraması, sekter olmayan devrimci bir bütünleşme siyasetini güçlü bir şekilde yürütme: Tüm bunlar bu yeni ilerlemenin öznel koşullarını yaratacaktır. Bunlar meydana gelirse, henüz çok uzak olduğumuz, fakat somut çizgilerinin görülmeye başlandığı hedefimizin gerçekleştirilmesine doğru yeni bir aşamaya geçeceğiz: Sosyalist devrimin dünya Partisini kurma.

Rouge.
(30 Kasım — 6 Aralık 1979) /
Socialist Challenge
(13 Aralık 1979)

/Aşağıdaki Nikaragua ve İran'a ilişkin iki metin IV. Enternasyonal'in XI. Dünya Kongresi Bildirisi, «Emperyalizm ve Kapitalizmin Dünya Çapında Krızi» adlı metinden aktarılmakta olup, Enternasyonal'in bu iki devrim karşısındaki programatik tavrının özeti niteliğini taşımaktadır/

İRAN DEVRİMİNİ SAVUNMAK VE GELİŞTİRMEK

Binlerce muhalif, genç, emekçi, ezilen ulus militanına işkence eden ve katleden Şahın kanlı diktatörlüğünün düşüşü, yakın tarihte eşi görülmedik kitle hareketlerinin ürünü oldu —Ardarda binlerce kadın ve erkek ordunun vahşi baskısına rağmen, Tahran'ın ve ülkenin diğer büyük şehirlerinin caddelerini doldurdular. Petrol işçilerinin en başta yer aldıkları genel grev tüm ülke ekonomisini felce uğrattı. Sonunda, ordu kitle eylemlerinin sert darbeleri altında parçalandı. Kent ayaklanması zaferle sonuçlandı. Pehlevî hanedanı ülkeden kovuldu.

Fakat, Tudeh Partisinin Stalinistlerinin, Moskova ve Pekin bürokrasilerinin Şah rejimine utanılacak teslimiyetinin ve geleneksel burjuva-liberal muhalefetinin çöküşünün ardından, Şiî din adamları sınıfı, Humeyni'nin uzlaşmazlığı sayesinde bu dev kitlehareketinin önderliğini ele geçirmeyi başardı. Herşeye rağmen, burjuva devleti ayakta duruyordu. Baskı aygıtı, ordu dağıldı, ama kesinlikle parçalan-

madı. Ekonomi kapitalist özünü koruyordu. Hükümet, burjuva hükümeti idi.

Popülist ve dinci-milliyetçi bir akım tarafından yönlendirilen anti-diktatörcü ve anti-emperyalist kitle hareketi, İran devrimci sürecini korkunç bir çelişkiye sürükledi. Çeşitli adlar altında —yarı-proleter ve halk tabakalarından tam olarak, proletaryadan daha az— onları harekete geçiren dinsel duygulara rağmen, çalışan kitleler sınıf özlemleri ile temel olarak harekete geçtiler: Kitlesel işsizliğe son verilmesi; hayat pahalılığına karşı mücadele; üretim ve kullanım üzerinde işçi denetimi; demokratik özgürlükler ve işçi hareketinin serbest gelişimi; ezilen ulusların kaderlerini tayin hakkı; emperyalizmle kesin olarak ilişkinin kesilmesi.

Humeyni rejimi bu talepleri karşılayamaz; çünkü kapitalizmden kopamaz ve bu talepleri ancak kapitalizmin sınırları içinde cevaplayabilir. Ağustos ayında yaptığı gibi, harekete darbeler indirmeye başlayabilir. Sınıf bilincinin gelişmesini geciktirebilir ve dinsel egemenliğinin gerici etkisi ile, proletaryanın ve yoksul köylülüğün sınıf örgütlenmesini ve politik bağımsızlığını kazanmasını frenleyebilir. Fakat bu rejimin, kitle hareketi ile özel bağları ve özellikle etkili baskı aletinin yokluğu, vurucu gücü tam anlamıyla yerinde bir burjuva ordusunun yokluğu gözönüne alındığında kitle hareketini ezemeyeceği açıktır.

Dolayısıyla, kendisini parçalayan temel çelişkiyi çözemez. Uzun vadede, kitlelerin bu rejim karşısındaki hoşnutsuzluğu kaçınılmazdır. Hükümetin koymaya çalıştığı sınırları aşan kitlelerin şu andaki anti-emperyalist hareketi, kapitalist sömürü ve baskıya karşı mücadeleyi yalnızca güçlendirebilir.

Devrimci Marksistler, saldırı tehditlerini arttıran

emperyalizme karşı ve gerici bir hükümet darbesi ile Humeyniyi devirme girişimlerine karşı İran devrimini şartsız destekleyecekler. Temel yönelişimiz, işçi ve köylü kitlelerinin maddi çıkarlarının ve demokratik özgürlüklerin uzlaşmaz savunulması, sınıfın politik bağımsızlığının savunulması, ezilen ulusun haklarının savunulması, kitle örgütlerinin bütün biçimlerinin canlandırılması, devrimci partinin, IV. Enternasyonal'in İran seksiyonunun inşası doğrultusundadır.

— Amerikan emperyalizminin, İran üzerindeki ablukasına ve İran kaynaklarına elkoymasına son! İran devrimine karşı ekonomik savaşa son!

— Amerikan yedinci filosu bölgeyi terketmelidir!

— Pehlevi hanedanı, suçortakları ve işbirlikçileri tarafından dışarıya kaçırılan zenginliklerinin, talanın ürününü İran halkına iade et! Katil Şah iade edilsin!

— Humeyni rejiminin ezdiği, anti-Şah, anti-emperyalist ve anti-kapitalist militanların, başta HKS' nin yoldaşları ve Kürt ulusal hareketinin militanları olmak üzere, hapistanelerden çıkartalım!

— İşçi sınıfı, yoksul köylülük, ezilen uluslar ve bu kesimlerin örgütleri için tam ve kapsamlı politik özgürlükler!

— İranlı kadınlar için tam ve kapsamlı politik-medeni eşitlik! Yüzyıllar süren karanlık dönemden sonra kadınların kendilerine has özgürlük taleplerini destekleyelim!

— Kürt halkının ve İran'da ezilen tüm ulusların kendi kaderlerini koşulsuz tayin hakkı.

— Etkin bir Kurucu Meclis için! İşçi ve Köylü Cumhuriyeti için İLERİ!

NİKARAGUA DEVRİMİNİ SAVUNMAK VE ZAFERE GÖTÜRMEK

İran'da olduğu gibi, Nikaragua'da da diktatörlük, genelleşen kent ayaklanmasına yolaçan büyük çapta bir kitle hareketiyle devrildi. Fakat Nikaragua'da devrimci süreç İran'ınkinden iki yanı ile ayrılır; bir yandan, burjuva ordusunun tamamen parçalanması ve Somoza'ya karşı silâhlı mücadelenin ve halk ayaklanmasından oluşan Sandinista Halk Ordusunun onun yerine alışı. Öte yandan da, FSLN tarafından yönlendirilen çalışan kitlelerin (işçi sendikası, tarım emekçilerinin ve yoksul köylülerin örgütü, Sandinista Savunma Komiteleri) öz-örgütlenmesinin yoğunluğu.

Sandinistalar, son yıldan beri, kitle hareketinin yükselişinin etkisiyle sola kaydılar. Ayaklanmayı başlattılar; önderliğini ele geçirdiler ve anti-emperyalist, anti-kapitalist radikal bir dizi önlem aldılar.

Nikaragua devriminin, Küba'nın 20 yıl önce gösterdiği yola girmesini engellemek için, emperyalizm çeşitli taktikler kullanıyor.

Belirli kesimlere ayrıcalık vererek ve birçok koşul öne sürerek, gıda ve ekonomik yardım verme yoluna gidiyor; askerî bir müdahaleye hazırlanıyor ve Honduras'da yeniden örgütlenen Ulusal Muhafızların hücumlarını destekliyor. Emperyalizm tasarılarını gerçekleştirmek için, Latin-Amerika burjuvazilerinin çeşitli kesimlerine güvenebilir.

Latin Amerika burjuvazisi gibi Amerikan emperyalizmi de kısa vadede ekonomide özel sektörün kalıcılığını ve yayılmasını, kitlelerin taleplerinin sınırlanmasını gerektiren sermaye birikiminin gerçek açılımını güvence altına almak, Nikaragua ekonomisini ulus-

lararası kapitalist ekonomi çerçevesi içinde tutmak isteyecektir.

Bu amaçlara cevap veren kararların uygulanması, kitlelerin hareketsizliğiyle sonuçlanabilir ve devrimin yükselen dinamiğini parçalayabilir.

Nikaragua'da şu anda hiçbir şey kesinik kazanmış durumda değil. Burjuvazi iktidardaki güçlü konumunu koruyor: Ekonomide, basında, din adamları arasında, mesleki örgütlerinde ve ticaret odalarında. İkili iktidarın bu özel konumuna tekabül eden bu pozisyonlar burjuvaziyle bir koalisyon hükümeti olarak kalan hükümetin bağrında ifadesini bulurlar. (1)

Devrimi Marksistler, FSLN'nin şu ana kadar gerçekleştirdiği anti-emperyalist ve anti-kapitalist bütün kararları kararlı bir biçimde ve sekter davranmaksızın desteklemektedir. Devrimin ilerleyişi tarım reformunun yaygınlaştırılmasını, işçi denetimini genelleştirilmesini, Sandinista Halk Ordusunun inşasını ve halk milisleri biçiminde emekçilerin ve köylülerin genel silâhandırılmasını, çalışan kitlelerin iktidar organlarını oluşturmak için SSK (Sandinista Savunma Komiteleri)'nin merkezileştirilmesini, tek bir merkezde emekçilerin genel sendikalaştırılmasını, dış borç bağlarıyla emperyalizme esir olmanın reddedimesini, büyük sermayenin ve emperyalist varlıkların mülksüzleştirilmesini zorunlu kılıyor.

Bu tür kararların uygulanması, hükümette ve diğer devlet kurumlarında varolan burjuva güçleriyle bağları koparmayı getirir.

Bu yolun sonunda, burjuva Devlet aygıtının kesin parçalanışı ve bir işçi Devletinin doğuşunu gürüyoruz. Devrimci kitle partisinin kuruluşu, bu görevlerin gerçekleşmesi için vazgeçilmez araçtır.

Emperyalizm ve Latin Amerika burjuvazisinin Amerika kıtasında ikinci işçi devletinin doğuşuna tavırsız kalacağı bunun dışında kalmaktadır.

Nikaragua'da sosyal ve politik güçler kesin bir güç denemesine girmek için toparlandıkları ölçüde, emperyalizmin karşı-devrimci müdahalesi Küba'yı karşısına almak da dahil olmak üzere nitelik olarak daha üst bir aşamaya geçecektir. Kaynakları sınırlı olan Küba işçi devletinin yardımı dışında, Nikaragua devrimi tam tecrit koşullarında bu müdahaleye uğrama tehlikesiyle karşı karşıya kalır. Silâhlı mücadele ve kitle saldırıları devam ederken, Kremlin'in Salvador'daki yeni askerî cuntayı tanıması anlamlıdır. Bu, Orta Amerika'da Sovyet bürokrasisinin bir kez daha devrime ihanet etmeye hazır olduğuna dair Washington'a verdiği açık seçik bir işarettir.

Nikaragua devrimine bürokratik işçi devletleri tarafından verilen ve bugüne kadar onaylanan ekonomik yardım, Hindistan, Mısır veya Endenozya hükümetlerine olduğu gibi çok önceleri burjuva hükümetlerine tanınla karşılaştırıldığında gülünç derecede küçüktür.

Nikaragua devrimi, onu sıkıştırmaya başlayan mengeneyi ancak derinleşmesiyle, bölgesel yayılımıyla ve uluslararası dayanışmanın genişlemesiyle kırıp atabilir. Salvador'da «liberal» askerî cuntanın, rejimi korumak amacıyla, diktatörlüğü devirmesinin bile engelleyemediği devrimci örgütlerinin ve kitlelerin hareketinin ivmesi, Guatemala ve Honduras'da diktatörlüklerin sallanması, askerî darbeye kitlesel direnişten sonra durumu kurtarmak için Bolivya burjuvazisi tarafından karşılaşılan güçlükler, Brezilya'da işçi mücadelelerinin yükselişi, Venezuella'da uzun zamandan beri varolan kitle hareketleri, Nikaragua devriminin Latin Amerika devriminin gelişiminin bir parçasını oluşturduğunu belirliyorlar. Nikaragua'da yeni bir işçi devletinin kurulması bu gelişimi hızlandıracak ve derinleştirecektir.

Vietnam'da Amerikan savaşına karşı gelişen ha-

reket akılda tutularak, Nikaragua devrimiyle geniş bir uluslararası dayanışma kampanyası başlatmak tüm dünyanın devrimcilerinin ve işçi hareketi ile anti-emperyalist hareketin görevidir.

— Uluslararası burjuvazinin beslediği, silâhlandırdığı, yardım ettiği Somozist diktatörlüğün yakıp yıktığı Nikaragua'ya koşulsuz, ivedi ve büyük miktarda yardım!

— Emperyalizmin Nikaragua halkına bin borcu vardır. Bunu şimdi aynı şekilde ödemektedir.

— Emperyalist hükümetler ve bankalar zararına Nikaragua'nın uluslararası borçları derhal silinmelidir!

— Guantanamo, Panama, Porto-Rico ve Karaibler ve Orta Amerika'da emperyalist askerî üslerin kapatılması!

— Emperyalist ülkelerin büyük işçi örgütleri FSLN'ye, Nikaragua'daki sendikalara ve kitle örgütlerine doğrudan yardım etmelidir!

— SSCB, DAC, Çekoslavakya, Çin Halk Cumhuriyeti Nikaragua'nın inşasına büyük çapta yardım etmelidir!

— Amerikan emperyalizminin ablukasına ve tehditlerine son!

— Yükselen Salvador devrimiyle dayanışma ve destek!

İnprecor No: 66,
20 Aralık 1979

---

(1) Dünya Kongresinde, bir azınlık Nikaragua'da devrimci sürecin daha ileri bir aşamada olduğunu ve **işçi ve köylü** hükümetinin varolduğunu ileri sürdü.
Küçük bir azınlık ise şu andaki rejimi **burjuva** olarak tanımlıyor.

Parlamento, Seçimler ve Devrimci Taktikler

Selim OKAN

CHP ağırlıklı hükümetin parlamento içindeki çoğunluğu korumakta güçlüklerle karşılaştığı bir dönemde, tüm sağcı burjuva partilerinin karşı çıkmasına rağmen meclisler CHP tarafından tatile sokularak «Hükümet sorunu» seçimler ertesine bırakılmış, AP'nin meclisleri olağanüstü toplama gayretleri de sonuç vermeyince burjuva kesimler için CHP iktidarının süregitmesi veya yeni alternatifler üzerine mücadele seçim sonuçlarıyla birlikte gündeme gelmiştir. Kurulan AP azınlık hükümeti parlamentodan üretilebilecek sınırlı seçeneklerden biridir.

1977 yılı sonunda ikinci MC iktidarının AP den ayrılan «izansahibi» milletvekilleri vasıtasıyla düşürülmesi CHP hükümetinin kurulmasına olanak sağlamıştır. CHP ağırlıklı hükümetin kurulması ortamı ekonomik ve siyasî durumun çözümsüzlüğe yöneldiği bir evreyi belirler. «Enkaz» devralan CHP devleti kurtarma görevi ile karşı karşıyadır. Aslında burjuvazi için çok gönüllü olmasa da Ecevit alternatifi gelip kapıya dayanmıştır. CHP programında yer alan «Halk sektörü, Köykent,» gibi öneriler gayri ciddidir burjuvazi için. Siyasal homojenliğe sahip olmayan MC iktidarının dış (Kıbrıs) sorunları çözebilmekteki

yeteneksizliği ve bununla beraber dış kredi kapılarının kapanması IMF tedbirlerini alabilmek gücüne sahip olamaması MC'nin iktidar temellerini yok etmiştir. Büyük burjuvazinin sorunları çözmek için güçlü devlet arayışları her dönem dile gelmektedir. Bir AP - CHP koalisyonu bunun için biçilmiş kaftandır. Bu talebin gerçekleşememesi karşısında AP den kopan veya kopartılan milletvekilleri ile kurulan CHP ağırlıklı hükümet güdük olarak bu özlemin bir ifadesi olmuştur. Çok partili siyasal rejime sınıf partilerinin kurulması engellenerek geçişle birlikte Menderes'in karizmatik liderliğini ikinci olarak gerçekleştirebilen Ecevit olmuştur,

Yılların devlet partisi CHP İnönü'nün başlattığı fakat bitirebilmeğe dermanının yetmediği «Ortanın Solu» politikasına Ecevit sahip çıkarak burjuva seçim sisteminin yapısına uygun olarak «Halkla bütünleşme» doğrultusunda yeni CHP meydana gelmiş 1973 seçimleri bu yenileşmenin denenme alanını oluşturmuştur. CHP olayı bugün ve dün bütünüyle değerlendirilmesi gereken ve sınıf mücadelesinin politikalarının saptanmasında dolaysız etkinliğini belirten bir olgudur. Yakın dönemde Türkiye'de siyasal yaşama bu derece damgasını vuran CHP yeni kimliği ile Bağımlı kapitalizmin kitleler üzerinde oluşturduğu tepkilerin kanalize olduğu pota oldu. CHP'nin burjuva seçim kurallarına uygun popülarite politikasına girmesi sosyal demokrasi misyonunu yüklenme çabaları buna eşlik etti. AP'ye alternatif olarak burjuva parlamenter rejimin gereği olan bütün burjuva partilerin halk kitlelerini yanına çekebilmek için yığınlara vadedecek ve onların taleplerini burjuva düzen içersinde yumuşatarak karşılamak sorunu yıllanmış muhalefet CHP'yi bu sürece getirdi. Tek partili sistemin alış-

kanlığı CHP'nin uzun yıllar CHP - DEVLET özdeşleştirmesi, kitlelerin siyasetten uzaklığı üstünde bürokrat politikacılık; çok partili rejimle birlikte DP ve onun devamı AP karşısında bu çerçeveyi aşmakta güçlük çektiği için iktidarsızlık çemberine soktu. Burjuvazinin egemenliğini sürdürebilmek için burjuva siyasî partiler kitleleri yanına çekebilecek gücü göstermek zorundadırlar. Burjuva siyasî partiler halk kitleleri üzerinde ideolojik egemenlik kurulmasında önemli bir araç olurken bunun için sadece kitlelerin aldatılması (bu olgunun bir yanıdır) yetmemektedir; aynı zamanda burjuva parlamenter rejimin sınırları içersinde kalmak üzere ve sistemin kabul bulunmasını sağlamak üzere özellikle yığınların ekonomik taleplerini karşılayabilme çabaları gerekmektedir. Parlamenter bir sistem varolduğu sürece burjuva siyasî partiler gerici baskı ve kapitalist sömürüyü arttırarak, yığınların yaşam gücünü yokederek iktidarlarını sürdüremezler; kapitalist sömürü düzeni sürer ve gelişir ama kitlelerin, ezilen sınıfların üzerinde sömürü arttığı ölçüde burjuva partilerin seçimlerde oy alabilmesi imkanlarının yolları kesilir. Burjuva siyasî partilerin alternatif olarak birbirinin karşısına dikildiğinde gündeme gelen iktidar değişimleri kapitalist düzen işlerliğini sağlıyabildiği ölçüde parlamenter rejimin sürmesi geçerlidir. Emperyalist ülkelerde burjuva demokrasilerinin kurumlaşmış burjuva partilerinin iktidar değişimleriyle devam ettirdikleri yapı, azgelişmiş bağımlı kapitalist ülkelerde parlamenter rejimlerin bir çöküntüye uğramasıyla karşılaşmaktadır.

Emperyalist ülkelerde ekonomik krizle karşılaşıldığında, krizin yükünün bağımlı ülkelere yığılarak etkilerinin hafifletilmesi, burjuva partilerine seçim sistemi içersinde rollerini uygulayabilecek olanakları sunmaktadır. Ancak bu olgu azgelişmiş bağımlı ülke-

ler için aynı derecede geçerli değildir. Her ekonomik kriz, sistemi derinden sarsmakta, krizin sonuçları işçi ve emekçi yığınların omuzuna bindirilmektedir. Az gelişmiş kapitalist ülkelerde seçim sisteminin işlerliği dahilinde burjuva siyasî partilerin ezilen yığınları kendi etkinliğine alabilme olanakları sınırlanmakta ve çoğu zaman bu durum parlamenter sistemin uzun veya kısa süreli kesintilerine neden olmaktadır. Askerî cuntalar veya güçlü devletin yasama organının etkisini yok ederek işçi ve emekçi yığınlar üzerinde baskılarını yoğunlaştırabilecek araçları gündeme gelmektedir. Burjuva diktatörlüğünün çeşitli biçimlerinin varolması gerçeği karşısında şunu gözden kaçırmamak gerekir: Her ne biçimde olursa olsun burjuva siyasal iktidar biçimleri burjuva devlet temellerinde yükselirler ve kapitalist düzenin sürmesinin birer emniyet aracıdırlar, onun en temel gereklerindendirler. Burjuva devlet yasama ve yürütme gücünün ayrılığı üzerine kuruludur. Parlamentoda üstünlüğü sağlayıp iktidarı elegeçiren düzen partileri için asolan hazır devlet cihazını sürdürmektir onu değiştirmek değil. Ordu, yargıçlar, devlet idarecileri, bürokratlar her daim yerindedir. Devlet işlerinin yürütülmesinde parlamentodan bağımsızlık esası geçerlidir.

Türkiye'de parlamenter seçim sistemi 1946'dan beri iki defa sarsıntıya uğramıştır: 27 Mayıs ve 12 Mart ordu müdahaleleri. Türkiye'de parlamenter rejimi belirleyen bir özellik te komünist parti yasağıdır. Solun temsilinin engellenmeye çalışıldığı parlamentoda meşru siyasal yelpazedeki sol partiler her an kapatılma tehdidi altındadırlar: TİP'in 12 Martta Kürtçülük gerekçesiyle kapatılması ve mahut DGM'nin Anayasa'ya aykırı olarak TEP için kapatma davası açması (ki buna sadece Anayasa Mahkemesinin yetkisi vardır) canlı birer örnektir.

Yakın geçmiş Türkiye siyasal yaşamının özelliği bir yanıyla demokratik-sol CHP ve faşist MHP olgusudur. 12 Mart'ta CHP'nin değişmez başkanı Millî Şef İsmet İnönü orduya elini uzatırken Ecevit muhalefeti müdahaleyi kendisine karşı yapılmış sayarak karşı tavır almıştır. Ecevit liderliği sivil toplumda siyasal düzen partisi olarak alacağı yeri, (üstelik ortanın solu politikası partinin yerini belirledikten sonra) bir siyasî parti olarak devlet bürokrasisine dayanmakla değil, genel seçimlere uygun bir eylem içersinde olmakla sağladı. Burjuva siyasî partileri DP ve AP'nin, yığınları yanına çekmek için onlara uzanması, CHP'nin ise yüksek devlet politikası güderek burjuva seçim sisteminde yaya kalması bir iç değişikliği zorunlu kılmıştı.

12 Mart dönemi büyük burjuvazinin kapitalist rejimi yeniden düzenleme isteklerine cevap verirken aynı zamanda burjuvazi kendi partisi AP'nin bu düzenlemeye koltuk değneği olmasını fiilen sağlamıştır. Ortaya çıkan sonuç, burjuvazinin has partisi AP'nin bu süreçte yıprandığıdır. Burjuvazi siyasî gücünü yıpranmaya bırakmak zorunda kalmıştır.

Ecevit CHP'si ise 12 Mart rejiminden kendini uzak tutmaya çalışmış ve 1973 seçimlerine «ara rejim» uygulamalarına karşı bir program oluşturarak girmiştir. CHP bu seçimlerde iki ana nokta üzerinde yoğunlaştı: Birincisi siyasî özgürlükler, ikincisi halk kitlelerinin ekonomik taleplerini dile getirmek.

Bunları dile getiren Ecevit siyasal özgürlük sorununda «12 Mart sonrası ortamında, her türlü sol düşünce ve akım baskı altına alınmak istenmiştir. İşçiler partiler üstü politika anlayışı ile, köylüler örgütsüz oldukları için siyasal ağırlıklarını koyamamaktadırlar.» diyerek 12 Mart'ın sol düşünceye baskı niteliğini belirtirken, genel affı gündeme getirdi. Yine, «Büyük sermayenin kârı ve kazancı büyük ölçüde artar-

ken, ayrıca akıl almaz teşvik tedbirleriyle de destekleme yoluna da gidilirken, işçinin gerçek geliri düşmekte, grevler önlenirken, lokavtlar, dünyada görülmemiş ölçüde çoğalmaktadır,» diyerek lafzi bir şekilde tekelci sermayeye karşı propagandaya geçti. Ancak CHP'nin bu programı büyük sermayenin varlığına yönelen bir eleştiri değildi; yalnızca büyük sermayeye yeni politikalar önermek amacını gütmekteydi. Kapitalist düzenin bütün kötülüğünü «aracılara» yükleyerek ticaret sermayesini sanayie kaydırma amacını da güderek, üretime yönelen büyük burjuvaziye program önermekteydi. «Sanayie ticaret için olduğundan daha bol ve daha uygun koşullu kredi olanakları sağlanacaktır». Büyük burjuvazinin sanayileşme taleplerini gerçekleştirecek yolu öneren CHP, bu perspektifle büyük burjuvaziye programını sunmuştur. 1977 seçimlerinde «siyasal teröre karşı» kurtarıcı olarak «Ülkeyi anarşiye sürükleyenlerden ve ekonomiyi bu hale getirenlerden hesap sormak» üzere propaganda yürüten CHP, MC'nin iş göremezliğe düşmesi üzerine varolan siyasî yapı içinde burjuvazi için tek iktidar alternatifi olmuştur.

1977 seçimleri aynı zamanda Faşist MHP'nin 1 milyona yakın oy alarak siyasal düzene etkinliğini ağırlıklı olarak getirmesine tanıktır. Süregiden siyasî kriz, büyük burjuvazinin kendi siyasî partisiyle (AP) sorunu çözememesi, değişik alternatiflere zemin hazırlamıştır.

Faşist MHP'nin sürdürdüğü terör kampanyası, siyasî kargaşanın, yoğunlaşarak kitleleri yılgınlaştırma amacı ve arkasına aldığı devlet desteği, bütün bunlara rağmen kendisini öne sürecek güce sahip olamayıp, bunu henüz burjuvaziye dayatacak kadar hazır olmadığı için bir perspektif olarak kalmaktadır. Düzeni sağlama görevi CHP'nin sunduğu programın burjuvazi tarafından destek görmesiyle CHP'ye düştü.

Yakın geçmişte burjuvazinin iktidar olma yolundaki çabaları kısaca bu biçimlerde gündeme gelirken, toplumda burjuva sınıf cephesi kendi içinde iktidar alternatifleri geliştirirken, aynı dönem işçi sınıfı cephesinin iktidar mücadelesinden uzak kalışıyla belirlenir. Açık olan şudur ki 12 Mart döneminden sonra burjuvazi kitleleri tatmin edebilecek bir iktidar sunmaktan aciz kalmıştır. Türk burjuvazisi yığınlara siyasî önderlik yapabilecek gücü gösterememiş, bu dönemde kurulan hükümetlerin hiçbiri olağan seçimlere kadar sürdürülememiştir.

Türkiye'de sosyalist hareketin sınıf dinamiği kazanamaması, sınıf hareketinin burjuva etkilerden kurtarılmaması, sosyalist hareketin önünde hâlâ aşılması gereken en önemli sorundur. Seçim sorununun tartışılmasında asıl düşünülmesi gereken budur. Sınıf hareketinin burjuvaziden bağımsızlaşması olgusunu ele almadan atılacak her adım burjuvazinin arabasına el atmaktan başka sonuç getirmez. Sosyalist hareketin siyasal alana kendi programını getirmekten yoksun olduğu anda, burjuva partilerinden seçişe yönelerek bir politika izlemesi doğal bir sonuçtur. Türkiye'de sosyalist hareketin bir çok kez içine düştüğü bu durumdan nasıl geçtiğine değinmeden önce, burjuva partiler karşısında tavır ve uzlaşmalar konusunda Lenin'e kulak verelim:

«1901 - 1902'de Bolşevizmin doğmasından az önce İSKRA'nın eski yazı kurulu (Plekhanov, Akselrod. Zasuliç, Martov, Potressov ve ben bu yazı kuruluna dahildik) burjuva liberalizminin siyasî lideri Struve ile —çok uzun süreli olmamakla birlikte— resmî bir siyasî ittifak kurmuştuk. Ama bu, burjuva liberalizmine karşı ve onun işçi hareketi içindeki etkisinin en küçük belirtilerine karşı, en amansız ideolo-

jik mücadeleyi sürdürmemize engel olmuyordu. Bolş
vikler her zaman bu siyaseti gütmüşlerdir. 1905't
beri, işçi sınıfı ile köylülüğün liberal burjuvaziye
çarlığa karşı ittifakını sistemli olarak savunmuşlarc
Ama buna karşın, burjuvaziyi de çarlığa karşı deste
lemeyi hiçbir zaman reddetmemişlerdir (örneğin
dereceli seçimlerde ya da seçimlerin ikinci dönem
de olduğu gibi)» (Lenin, **«Sol-Kanat» Komünizmi, I
Çocukluk Hastalığı,** Sol Yay., 1974, s. 73 - 74.)

«İngiltere işçilerinin çoğunluğunun hâlâ İngi
Kerenskilerinin ya da Scheidemann'larının arkasınd
gitmesinden ve işçi çoğunluğunun bu adamların hük
metini denememiş olmasından (Ki Rusya'da ve Almo
ya'da işçilerin yığın halinde komünizme geçmel
için bu deneyimden geçmeleri gerekmiştir) çık
sonuç, tam tersine, İngiliz komünistlerinin parlame
ter eyleme katılmaları gerektiği, bir Hendersc
Snowden hükümetini pratik içinde değerlendireb
meleri işçilere parlamento **içinden** yardım etmel
gerektiği, Henderson'ların ve Snowden'lerin birle
miş olan Lloyd Gerge ve Churchill'i yenmesine y
dım etmeleri gerektiği sonucudur. Başka türlü
davranış, devrimi engellemek olur, çünkü işçi sın
nın çoğunluğunun görüşünde bir değişiklik olmazs
devrim olanaksızdır; bu değişmeyi ise, yığınların
yasal deneyimi sağlar, sadece propaganda de
'Uzlaşma yapmadan, yolumuzdan sapmadan ile
Böyle konuşan, eğer Henderson ile Snowden
Lloyd George ile Churchill'e karşı zaferi halinde, ç
ğunluğun şimdiki önderlerine güvenlerini yitirer
hızla komünizmi destekleyeceğini ya da (her c
rumda bir tarafsızlığı ve çok kez komünistlere ka
hayırhah bir tarafsızlığı) benimseyeceğini bilen (
da bilmesi gereken) güçsüz bir işçi azınlığa ise —
slogan açıkça yanlıştır» (Lenin, **yage,** s. 89-90.)

Sorun sosyalist hareketin sekter ve burju

kuyrukçusu eğilimlere düşmeden, işçi sınıfının bağımsız siyasetini politik mücadelenin karmaşık ve zengin taktikleriyle birleştirme yeteneğini gösterebilmesidir. «Türkiye sol hareketi bu yeteneği göstermekte yeterli bir başarı gösterebilmiş midir?» sorusuna verilecek cevap olumsuzdur. Türk sol hareketi için uzlaşmalar bağımsız siyaset uygulama yeteneğini kösteklemeye, bunun karşıtı tutumlar ise çoğunlukla sekter tutumlara yönelmiştir.

1973 seçimlerini ve sol hareketin genel tavrını gözlemlediğimizde sonuç CHP'yi desteklemek adına sınıf mücadelesini CHP liderliğine teslim etmeye varan politikaları açığa çıkarır. 1973 seçimine öngelen süreç, sosyalist harekete damgasını vuran İlke - TSİP olayını genel devrimci politikayı belirleyici hale getirdi. Şunu unutmamak gerekir ki 12 Mart döneminde legal basında şöyle veya böyle sesini duyurmaya imkan bulan, sonradan bu hareketin liderliğini yapacak kadrolardı ve bu hareket bu elverişli durumu sayesinde sosyalist kadrolar içinde etkinlik kazandı.

12 Mart'ın tüm baskı yasalarını, sosyalist düşünceye karşı olan tüm yasal değişiklikleri gerçekleştiren AP, DP, CGP gerici burjuva partilerinin (Siyasî affın çıkmasına karşı bütün güçleriyle direndikleri de hatırlanırsa) iktidar olmalarına karşı acil tavır almak gerekmiştir. Böyle bir durumda burjuva siyasal iktidarların belirlenişinde işçi sınıfının politik tavrı gerekli anda burjuva liberal politikalara pratik destek vermek olabilr, ama bu ilkesel taviz olamaz CHP'ye verilen destek bu yönüyle değerlendirilebilir. Ancak üzerinde önemle durulması gereken, gerici burjuva iktidarlarına karşı işçi sınıfının demokratik mevziler kazanabilmesinin, esas olarak, kendi mücadelesiyle olacağıdır. Bu her zaman böyle olmuştur. Burjuvazi kendi arzusuyla işçi sınıfının ekonomik ve demokratik haklarına cevap vermemiş, bu yolda işçi sınıfının

mücadelesini bastırmak için devlet gücünü kullanc
sınıf üzerinde baskılarını yoğunlaştırmaya çabala
tır. Uluslararası işçi sınıfı elde ettiği her mevziyi
ğunlukla kanlı mücadelelere varan çarpışmalarla
de etmiştir.

Devrimci marksister, burjuva parlamentoların
rihsel olarak emperyalizm çağında geçerliliğini
diğini her zaman savunmuşlardır. Burjuva parlan
toların çürümüşlüğüne karşı işçi Sovyetleri, ikili
dar mücadelesini taçlandıran ve her türlü uzlaşm
lığa karşı, ödünsüz savunulacak alternatiftir. Çağı
da burjuva demokrasisi gerici bir niteliğe sahip
proleter demokrasisi onu tarihin çöplüğüne ata
tek alternatiftir. Devrimci marksistler için bur
parlamentolar devrim hedefi için sadece bir ara
lar, ama atlanmaması gereken önemli bir araç.

İşçi sınıfı için burjuva diktatörlüğünün herh
bir siyasal biçimlenişini savunmak şeklinde bir
tika yoktur. Reformist solun burjuva demokras
savunması ve burjuva demokrasisini (yani bur
diktatörlüğünü) yüceltme propagandası, devr
marksistlerin amansız bir ideolojik mücadelesini
rektirir. İşçi sınıfı elde ettiği mevzileri savunmak
rundadır; burjuvazinin gerici saldırılarına karşı g
nü örgütlü bir şekilde koymak zorundadır. İşçi s
nın kazanacağı yeni mevziler burjuvazinin lutüfk
ğına (ya da burjuva demokrasisinin sınırlarını ge
letmesine) değil, işçi sınıfının yapacağı zorlu m
deleye bağlıdır. Burjuvaziden medet uman politik
savunan reformist sol, burjuva demokrasisini mu
laştırarak burjuva parlamentolarını asli müca
olanı halinde görmekle, burjuva sınıf egemenli
destek sunmaktadır.

Türkiye sol hareketinin tüm geçmişi, burju

den bağımsız sınıf çizgisini oluşturmakta yeteneksiz olmasıyla belirlenir, bir dönemi belirleyen cunta hayalleri bir sonraki dönem tekelci burjuvaziye karşı reformist solun orta burjuva hareketlerin abartılması üzerine kurulu stratejinin geliştirilmesiyle meydana gelmiştir. Sosyalizm sözcüğünden sakınmak, Türk solunun sosyalizm amacını bir kenara ittiğinin nesnel bir ifadesidir.

1973 dönemi ve sonrası, 12 Mart'ın getirdiği sıkıntılardan bunalan halk yığınlarının CHP'ye yönelme devresidir. Bu gelişim, özellikle sanayi kentlerinde yoğun bir eğilim kazandı. Büyük kent varoluşlarındaki yığınlar, CHP'nin popülist programını benimseyerek, Ecevit destanı çevresinde toplandılar. Bunda sosyalist hareketin örgütsüz olmasının etkisi vardır. Halk yığınları ekonomik-demokratik taleplerini savunma imajını yaratan CHP'ye umut bağlamışlardı.

Yığınların özlemi haline gelen CHP iktidarının gerçekleşmesi, sosyalist hareketin CHP'yi deşifre etmesi için ne kadar gerekliyse ve bu anlamda CHP'nin iktidara geçmesi için destek sağlamak söz konusuysa da, bir düzen partisi olan CHP'nin ideolojik etkilerine karşı ve onunla sınır çizgilerini belirlemek mücadelesi de o derece zorunluydu. Ancak dönemin Legal sosyalizmi, CHP olayını «tekelci sermayeye karşı» bir mücadele hareketi olarak «anti-tekel mücadele» teorisiyle reformist uzlaşmacı propagandayı yeğledi.

«Tekelci büyük sermaye, sanayileşmeye kararlı parababaları ve onların siyasi düzeni, 14 ekim seçimlerinde genel oy düzeyinde yenilgiye uğradı, çıkarlarına saldırdığı emekçi kitlelerden ve çıkarlarını bozduğu kendinden gayrı hakim sınıf zümrelerinden hatırı sayılır bir tokat yedi. «(**İlke**, sayı 3). Bu minvalde süregiden **İlke** sosyalistliği, burjuva kesimler arasındaki iktidar mücadelesini, büyük ölçüde CHP kanalıyla, iş-

çi sınıfı mücadelesiyle bağlaştırmıştır. Burjuvazinin ortaya koyduğu çerçeve içinde sıkışan mücadele anlayışları ve işçi sınıfının eylem programını, sınıf mücadelesinin örgütlenmesini gündeme getirmeyişleri, parlamentarist-reformist niteliklerinden ötürüydü. **«İleri demokrasi»** teziyle parlamento içinde bağlanan burjuva demokrasisinin sınırlarını geliştirme amacı, CHP'ye «yapıcı eleştiriler» götürmekle kalıyordu. Yığınlara gerçek sosyalist çözümün propagandasını yapmak yerine, ideolojik mücadelede «yapıcı» kalarak eleştiri mantığı ilkelerde uzlaşmacılığın oportünizmiydi. Reformist sol için aslî amaç «başlı başına demokrasiyi» geliştirmek şeklinde konunca, demokrasinin sınıf içeriği atlanarak buraya varılınca, «demokrasi» havarisi CHP bu amacı rahatlıkla üstlenmekte, yığınlar için ise sol alternatif, küçük parçalar olarak değerlendirilmektedir. Bu noktada devrimci marksist hareket ise reformist solun aksine, kitlelerin gündemdeki acil ve demokratik talepler uğruna seferber edilmesine çabalar ve bunu, proleter devrime giden bir yol olarak değerlendirir; onlara proleter devrimi hedef gösterir.

Faşist saldırıların, can güvenliğini en önemli sorun olarak toplumun önüne koyduğu 1977 seçimlerine gelen süreç CHP'nin en güçlü parti olarak 1978 başında iktidar olmasını sağlamıştır. CHP hükümeti toplumun tüm «etkin ve yetkin» güçlerinin desteğini alarak kurulmuştur.

1977 seçimleri başka bir açıdan da, sol grupların ayrışmalarının belirginleştiği dönemdir. TİP'in «parlamentoya sosyalizmin bayrağını dikelim» sloganıyla seçimlere girmesi ve TİKKO hareketinin seçimleri boykot etmesi hariç tutulursa, bütün sol gruplar fiilen seçimlerde CHP'yi desteklemişlerdir.

«Ulusal burjuva» partisi CHP ile «ileri demokra-

si» flörtü yapmak isteyen TKP, DİSK yönetimi kanalıyla seçimlerde CHP'ye oy verme çağrısı yapmıştır.

Gerekçe :

DİSK'in 1977 genel seçimlerine ilişkin tavrıyla işçilerin emekçilerin hak ve çıkarları arasındaki bağ, işte bu temel gerekçeye dayanmaktadır. Bu bağ DİSK'in başından beri savunduğu ve CHP'-nin Kasım 1976 tarihli kurultayında proğramına aldığı bir dizi ortak demokratik ve toplumsal istemle çakışmaktadır. (**DİSK**, dergisi sayı 4)

Sorun açıktır. TKP ile CHP'nin programları çakışmaktadır. O zaman TKP'nin varlık nedeni nedir? CHP'-ye hiçbir eleştiri yöneltmeden getirilen bu tavır somut mücadelede farklı olmayan, ancak ikincisinde geleceğe terkedilmiş bir sosyalizm amacından fark taşıyınca, bu da eylem düzeyinde farklılık olmadığından CHP'yi eleştirmeye ne gerek ne de imkan bırakmaktadır. Toplumsal ilerleme yolunda «ulusal burjuva» partisi CHP ile ittifak, TKP için şiardır. «Fakat TKP asla seçimcilik, parlamentoculuk taktiğini benimsememiş, kapitalizmden sosyalizme geçişin yalnız bir yoldan olacağına inanmış değildir.» (**Konferans Belgeleri**, s. 107) Seçimciliği benimsemeyen TKP için parlamento yoluyla iktidara geçmek bir yoldur; başka türlü de olabilir. Bundan çıkan sonuç parlamento yoluyla da sosyalizmin kurulabileceğidir. Burada parlamenter yoldan sosyalizmin kurulabileceğini bunun burjuva devlete teslim anlamına geldiği tarihsel deneylerle de ispat edildiği bir gerçekken (Şili trajedisi) açık kapılar bırakarak oportünizme kılıf bulmak geçersiz bir yoldur.

Merkezci hareketin 1977 seçimleri esnasında tavrı açık olarak değil ama zımni olarak CHP'nin desteklenmesi biçiminde oluştu. «Ne var ki, CHP'nin desteklenmemesi ve onun burjuva muhtevasının açıklanması şeklindeki bir politika genel olarak CHP'ye oy verilme-

mesi çağrısı yapılması şeklinde anlaşılmamalıdır. Devrimciler CHP'ye oy verdirtmemek için özel bir gayret sarfetmeyecek. esas olarak AP, MHP gibi faşizmin temel dayanağı olan partileri tecrit etmeye çalışacak..» (**Devrimci Yol**, s. 1) AP ve MHP'ye karşı mücadele edilmesi gerektiğini belirten DY, CHP'yi ayrı bir konumda ele alarak en aşağısından 'hayırhah' bir tarafsızlık politikası gütmüştür. Dikkat edilmesi gereken bir nokta da, 1979 ara seçimleri için yapılan BOYKOT çağrısının o zaman yapılmamış olmasıdır. Dev-Yol hareketinin geçmiş mirasın üzerine inşa ettiği konumunu aşabilmekteki güçlükleri, siyasî tavırlarının teorik izahını yapmaktan kaçınması, «Kesintisiz Devrim» çerçevesini aşmaktaki güçsüzlüğünden ileri gelmektedir. Bütün uzlaşmalardan kaçınan sol sekterizm kitle hareketine yol gösterebilmekten yoksundur. Fiiliyatta CHP'nin desteklenmesi gerçekleşirken bu eylemin teorik izahının yapılmasından kaçınılması, emekçi yığınların reformist destek politikalarına teslim edilmesi demektir. Faşist ortaklı MC koalisyonuna karşı CHP'yi desteklemeye yönelen kitlelere bir azınlık grubu olarak sosyalist hareket, CHP'nin gerçek burjuva yapısını sadece sözle teşhir edemez. Diğer bir teşhir imkanı, bu partinin iktidar olmasıyla, eyleminin gerçekte ezilenlere karşı egemen sınıflardan yana burjuva bir niteliğe sahip olduğunun pratik içinde açığa çıkmasıdır. Yığınlar asıl olarak sözle değil, eylemle, deneyle öğrenirler.

14 Ekim seçimlerine az bir süre kala CHP ağırlıklı hükümet parlamentoda çoğunluğu yitirmiş durumdaydı. Seçimlerde bol keseden verilen bir çok vaat gerçekleşmiş değildi. Emekçi yığınlar yaşam seviyelerinin gerilediği, aşağılara düştüğü bir döneme karşı karşıya kalmışlardı. IMF'nin halkın gelirlerini düşürme önerisi hükümet tarafından uygulanmakta, ekonomik krizin bütün yükü yığınların omuzuna bindirilmekteydi. Adeta CHP'nin varlığının gerekçesi

olan «sosyal adaleti» sağlamak için yapılacak vergi reformu bizzat CHP milletvekilleri tarafından engellenmişti. Halkın en acil tüketim mallarını bulamıyarak stokçuların eline düştüğü sancılı bir dönem yaşanmaktaydı. Büyük iddialarla ortaya sürülen halk sektörü, köykent projelerinin bir kaç göstermelik örneğin ortaya koyduğu gibi, gerçekle uyuşmadığı görülmüştür. Faşist teröre karşı devlet güçleri tarafından korumayı kabullenmenin faşizme teslim olma anlamına geldiği gün be gün ortaya çıkmaktaydı. Özgürlükçü demokrasi savunucusu CHP, sıkı yönetim ilan ederek bütün sol basını kapatmaya yönelmiş, fiyat artışları büyük bir tempoyla yükselirken çalışanların ücretleri gerçek olarak düşmüştü. Gecekondulardan büyük oy toplayan CHP'nin bir işi de hiçbir alternatif yaratmadan, gecekondu yıkımına girişmesi olmuştur. İlan edilen sıkıyönetimle birlikte ezilen ulus üzerinde baskılar yoğunlaşmış ve bu dönemde ayan beyan yapılmıştır. Bütün bu gerçekler CHP'nin kitleler için artık bir umut olmaktan çıkışına işaret oldu.

Burjuvazinin, siyasi iktidarını, düzeni sağlıyacak şekilde oluşturmak yeteneğine sahip olmadığı düşünülürse, kitlelerin parlamenter burjuva çözümlerden uzaklaşarak radikal çözümlere yönelmesi olanak dahilinde doğal bir sonuçtur. yığınların huzursuzluğu arttıkça ılımlı çözümler geçerliğini yitirir, radikal çözümler gündeme gelir. Bütün bu şartlar sosyalist hareketin yaşanan tarihsel anda önündeki görevleri ciddi bir şekilde ele almasını gerektirmektedir; ayrıca küçümsenmiyecek bir kitle desteğine sahip faşist hareketin de iktidara geçme plânlarını açıkça uygulamakta olduğu bilinirse...

Siyasal mücadele, mevcut önderlikler karşısında kitlelerin devrimci bir önderliğin alternatif olarak çıkabilmesi, bugün için sosyalist hareketin parçalanmışlığını eylemsel düzeyde aşmakla mümkündür.

CHP'nin «dışımızdaki sekiz parça sola yapılacak destek boşa giden güçtür» yaygarasının kitleler nezdinde geçerliliğini yitirebilmesi, sosyalist hareketin gücünü birleştirmeye çalışmasıyla mümkündür. Bugün devrimci hareket işçi yığınlarını politik etkisine alabilmiş değildir. Sınıf hareketinin sosyalist hareketle bütünleşebilmesi gündemdeki somut mücadelenin taktiklerini belirler.

Faşist hareketin saldırılarının sürdüğü, devlet baskılarının yoğunlaştığı bu dönemde sosyalist hareketin devrimci bir eylem programı etrafında eylem birliğini oluşturabilmesi gereği günden güne dayatmaktadır. Devrimci marksistler bu gerçeği pratiğin dayatmasıyla farkına varabilen veya varamıyan merkezci ve stalinist solun durumundan farklı olarak, işçi sınıfı mücadelesinin tarihinin deneylerinden çıkarmışlardır.

14 Ekim seçimleri öncesinde bazı Stalinist grupların seçim bloku önerisiyle seçimlerde solun güçlü bir alternatif olarak çıkması önerileri, salt seçim işbirliği önerisiyle **sınırlı** kalan hayatiyeti olmayan bir taktiktir. Devrimci marksistler parlamentoyu proleter devrim mücadelesinin bir aracı olarak değerlendirirler ve oluşturulacak seçim blokları bu temelde olmadığı takdirde, söz konusu olan reformist parlamentarizmin kuyruğuna girmekten başka bir şey değildir, Parlamentoyu onun çürümüşlüğünü teşhir etmek için siyasal bir propaganda alanı olarak kullanabilmek ama parlamenter yapıda iktidar olmak için mücadele değil.

Birlik Yolu'nun Maoist gruplar dışında bütün sol gruplara yaptığı seçim bloku önerisi, ne kadar parlamentarizme karşı tavır alsa da, asıl olarak burjuvaziden bağımsız eyleme yönelen seçim işbirliğiyle sı-

nırlı kalmayan işçi sınıfını devrim programına kazanmayı önüne koymayan bir öneri olduğu için temelsizdir. Sorunun salt «solun güçlü bir alternatif» olarak ortaya konulması şeklinde ele alınması ve sınıfın devrim programının atlanması böyle bir işbirliğini reformizme götürmektedir.

TSİP sosyalist mücadeleyi ve burjuva parlamentoları değerlendirmede SSCB'nin reformist görüşlerine dayanmaktadır. «Sosyalist demokrasi, gelişmesine ya eskilerinden ilkesel olarak farklı örgüt biçimlerine en keskin geçişlerle başlar ya da eski devlet biçimlerini kullanan ara basamaklardan geçer, parlamenter ilkeler, kurumlar ve dairelerden yararlanır. ONLARI YAVAŞ YAVAŞ DEĞİŞTİRİR.» (**İlke** sy. 69 Yaroslav Radev)

TİP seçim bloku önerilerini tahammülsüzlükle karşılamıştır. TİP'in kendini sosyalist hareketin tek gücü olarak lanse etme çabaları, diğer bütün sol grupları TİP'in muhalif türevi olarak değerlendirmesi, seçime giren diğer sol grup ve partilerin egemen güçlerce sahneye çıkarıldığı tezine kadar varmaktadır: «TİP'in gözle görülür bir başarı sağlamış, kitlelerin umudu durumuna gelmesi, burjuvazi açısından büyük tehlike olarak ortaya çıkmaktadır. Burjuvazi açısından yaşamsal tehlike olan böyle bir tehlikenin önünün tıkatılmasına el birliği ile çalışılmaktadır.» (**Yürüyüş**, sy. 229)

Bu seçimlerin bir özelliği de, sosyalist hareket cephesi için çeşitli parti ve grupların sol hareket içinde gücünü sınamasıdır.

TKP bağımsız adayını çıkarmış arkadan iş işten geçtiği anda seçim işbirliği önerisinde bulunmuştur. Bu tavır kendi adayı etrafında birleşme önerisini öne süren sekter bir tavır olmuştur.

Sözde proleter enternasyonalizminin, yani sovyet bürokrasisinin tezlerini uyarlamayı kendisine baş

görev haline getiren TKP'nin politik mücadeledeki teslimiyetçi tavrını açığa çıkarmak gerekmektedir.

SBKP'nin 20nci Kongresinde çeşitli ülkelerde sosyalizmin barışçı bir biçimde gerçekleşebileceğinin kabul edilmesiyle, resmi komünist partilerin burjuvaziyle uzlaşma yolunda sürdürdükleri parlamentarist mücadele eylemi bir belgeye bağlandı. Bu konuda resmi Sovyet ideologu Ponamarev'e kulak verelim:

> «Sosyalizme geçiş için parlamento yolunu da kullanmak mümkün olmuştur. Çeşitli ve oportünist unsurlara verilen enerjik bir karşılıktan sonra öncüsü komünist partisi tarafından yönetilen işçi sınıfı halkın çoğunluğunu kendi çevresinde toplamak, halka karşı gerici güçleri bozguna uğratmak ve parlamentoda güçlü bir çoğunluk elde etmek konusunda gerçek bir olanağa sahiptir. Emekçilerce etkin bir şekilde desteklenen işçi sınıfı parlamentoyu emekçilerin hizmetine sokabilir. O zaman barış içinde köklü ekonomik ve siyasi dönüşümler yapmak için gerekli koşullar bir araya gelmiş olacaktır. (**SBKP Tarihi**, sy. 283 Ponamarev, Bilim yay.)

Yakın dönemde Avrupa komünizminin, proletarya diktatörlüğünü programlarından çıkararak parlamenter iktidar için garanti sunmaları bir çelişki değil, kaçınılmaz sonuçtur. Sovyet bürokrasisiyle Avrupa komünist partileri arasında bu konuda ayrışmaya varan tartışma daha çok SSCB'nin merkez olmaktan çıkmasının ortaya çıkardığı sürtüşmelerdir.

Burjuva parlamentolarında hükümet olma sorunu yakın zamanda ortaya çıkmış bir durum değildir. Proletaryayı burjuvaziye teslime götüren bu yolu Stalinist politika açmıştır. Komintern'in 7. Kongresiyle birlikte sağ uzlaşmacı çizgi dünya proleter hareketini yenilgilere götüren sürece sokmuştur. Üstelik burju-

vaziyle koalisyonu öneren Halk cephesi hükümetleri salt faşizm tehlikesine karşı burjuva parlamenter hükümet kurma politikası değildir. Proleter devrime geçiş biçimi olarak genel bir perspektifi içermektedir.

> «Faşizmin henüz güçlenmediği ülkelerde bir birleşik cephe hükümetinin kurulmasının, bu tip hükümetlerin faşist diktatürlüklerin hüküm sürdüğü ülkelerde kurulmasından oldukça farklı bir özellik taşıdığını anlamak zor değildir. Faşist ülkelerde birleşik cephe hükümeti yalnızca faşist hükümetlerin yıkılması sürecinde kurulabilir. Burjuva demokratik devrimin gelişmekte olduğu ülkelerde ise bir halk cephesi hükümeti, işçilerin köylülerin demokratik iktidarlarının hükümeti olabilir.» (**Faşizme Karşı Birleşik Cephe,** Dimitrov s. 138 May yay.)

Tarih ders aldırmakla mükelleftir, ancak anlıyabilene! İspanya'da yıllar süren faşist Franco iktidarının devrimci işçilerin bütün mücadelesine rağmen gerçekleşmesi ve proleter devrimini engellemek misyonu, halk cephesi hükümetleri kurma taktiğine düşmüştür.

Uluslararası işçi hareketi içersinde Sovyet bürokrasisinin reformist tezlerini savunma görevini Türkiye'de üstlenenlerden biri olan TKP, bu görevini eksiksiz yerine getirmek çabası içersindedir.

«Sosyalizme açılan ileri demokrasi» politikası, kitlelere, bugünkü burjuva devlet temelleri üzerinde demokratik bir iktidarın kurulacağı hayallerini yaymaktadır.

> «Halkın ezici çoğunluğunun menfaatlerini, ana yurdun ulusal çıkarlarını gerçekten savunan, ilerici güçlerin, geniş halk tabakalarının temsilcilerinden kurulacak bir hükümet halkın üzerinde direndiği sorunları, istemleri çözebilir. Böylesi bir hükümet memleketi derin bunalımların kıs-

kacından kurtarabilir.» (**TKP Programı,** s. 37 Ürün yay)

Devrimci marksistler için ise sorun, işçi sınıfı mücadelesini yıkıma götürecek bu reformist parlamentarist akımın kıskacından yığınları kurtarabilmektir. Tarihsel olarak zamanını yitirmiş olan burjuva parlamentolarını emekçi yığınların iktidar yolu olarak sunmaya sonuna kadar mücadele edilmesi, bu reformist ideolojinin inine tıkılması, görevdir.

TKP'nin bütün mücadelesi, yasallaşma ve bununla birlikte ilerici güçlerle (yani CHP'yle) ittifak kurarak iktidar olma hevesidir. Hiç de mütevazi olmayan bir amaç! CHP de buna yanaşmayınca binbir şikayet: «CHP sağ yönetimi ve CHP ağırlıklı hükümet... CHP'-ye oy vermiş yığınların ve CHP tabanının ilerici güçler arasında eylem ve cephe birliği kurulması istemlerine açıkça karşı çıktı» (**Ana Halka,** Ürün bro. sy. 35)

TKP bugün ileri demokrasiyi kurmak için ulusal burjuva (kendi tabiriyle) partisi CHP ile oluşturacağı UDC için başlı başına iki engel veya ikna etmesi gereken iki unsur görmektedir; bunları hallettiği takdirde «üstte» kurulacak bir iktidarla hedefe varılacaktır.

> «CHP içinde, onun ekseninde gelişen sosyal demokrat akım, CHP'nin tek başına hükümet olmasıyla Türkiye'de köklü reformlar yapılacağı, bu reformlar sayesinde Türkiye'nin yavaş yavaş sosyalistleşeceği ham hayalini yayıyorlar. Kimi legal sosyalist partilerin ideologları ise, laf planında CHP'ye karşı sert, sekter çıkışlar yapıyorlar... Ama öte yandan işçi sınıfının hegemonyasında, geniş emekçi yığınların, tüm ilerici demokrat güçlerin ortak savaş cephesine dayanan bir devrimci erk kurulmadan sosyalizme giden yolun açılabileceğini savunuyorlar. İşçi sınıfının, emekçi yığınların iktidara talip olmadan salt alt-

tan yapacakları baskılarla burjuvaziye demokratik dönüşümlerini yaptırabileceklerini sanıyorlar.» (**Ana Halka,** Ürün Bro. sy. 28)

Yoksa TKP CHP içindeki sosyal demokrat akımı eleştirirken, onların «yavaş yavaş sosyalistleşme» anlayışına karşı çıkarken «hızlı hızlı» sosyalistleşmeden yana mıdır? Hayır. Aksine, sosyalizm amacını geleceğe erteleyerek ileri demokrasi düzenini amaçlamaktadır. Üstelik iktidara da taliptir, Ama burada, iktidara talip olmamakla eleştirdiği kimi legal solun değerlendirilmesinden öte, sorun, TKP'nin nasıl bir iktidara talip olduğudur. Bütün laf kalabalığı içinde ağzındaki bakla dışarı çıkmaktadır: gerici burjuva parlamentosunda koalisyonlar yoluyla ilerde sosyalizme geçecek demokratik hükümeti kurmak. TKP iktidara taliptir ama bugünkü düzen sınırlarında; yoksa bir halk devriminin ürünü olarak proletarya diktatörlüğü amacı TKP politikasından fersah fersah uzaktır. Marx'a göre proletarya, iktidarını burjuva devletin üzerine kuramaz ve bugünkü parlamento, proleter demokrasisinin işleyişine cevap vermiyecek derecede yozlaşmıştır. Paris işçilerinin 1871 Paris Komünü deneyi buna açık çözümünü sunmuştur.

> «Komün bir parlamento olarak değil, bir kurum olarak hem bir kanun yapıcı hem de icra organı olarak çalışacaktı.. Parlamentoda halkı egemen sınıfın hangi üyesinin temsil edeceğini ve ezeceğini üç ya da altı yılda bir kararlaştıracak yerde, genel oy komünlerde gerçekleşecek ve halka hizmet edecekti. Nasıl ki, bireysel oy, işçi, ustabaşı ve işi için muhasebeci arayan işverenlere hizmet ediyorsa.» (**Fransa'da İç Savaştan** aktaran Lenin, **Proletarya İhtilali ve Dönek Kautsky,** sy. 112 Bilim ve sosyalizm yay)

TKP, kurulacak bu ileri demokratik hükümetin gelecekte proletarya diktatörlüğüne varacağını ileri

sürmektedir. İleri demokratik hükümetin bir geçiş olarak öne sürülmesi onun sınıf karakterinin ne olduğunu sormamayı gerektirmez. Bu iktidar proletarya diktatörlüğü olmadığına göre yine burjuva diktatörlüğünü sürdürmektedir.

> «Elbette kapitalizmden komünizme geçiş te, politik biçimler bakımından büyük bir bolluk ve geniş bir çeşitlilik göstermekten geri kalmaz ama hepsinin niteliği aynı olacaktır: PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜ. (Devlet ve İhtilâl, Lenin sy. 48 Bilim sosyalizm yay)

Olumlu ve olumsuz örneklerin gösterdiği gibi tarihte hiç bir sosyal devrim barışçı bir biçimde gerçekleşmemiştir. Egemen sınıflar iktidarlarını savaş vermeden teslim etmemişlerdir.

Bu noktaya ulaşmada ikili iktidar mücadelesi sorunun düğüm noktasını oluşturur. Rus devrimine öngelen süreçte geniş bir iç savaştan kaçınmanın yolunu Bolşevik parti bir kenara itmemiştir. İkili iktidar mücadelesinde iktidarın işçi, asker ve köylü Sovyetlerine geçmesi için ulaşılan tarihsel anda. Menşeviklerin ve Sosyalist devrimcilerin proleterya devrimi kampı içersinde yer alması gerçekleşseydi, burjuvazinin siyasi gücü yok olacak, devrime karşı direnme gücü kalmayacaktı. Burjuvaziyle uzlaşmayı yeğleyen bu partilerin aksi tavır alarak, burjuvaziden koparak işçi sınıfı cephesi içinde yer alması gerçekleşseydi, bu anlamda, barışçı bir sosyal devrimden bahsetmek mümkündü. Bu olgu, burjuvaziye iç savaş başlatma gücünü vermeyecekti.

> «Yalnız bolşeviklerin sosyalist devrimcilerin ve menşeviklerle ittifakı, yalnız bütün iktidarın derhal Sovyetlere devredilmesi, Rusya'da iç savaşı imkansız kılacaktır. Çünkü böyle bir ittifaka karşı, işçi asker ve köylü vekilleri Sovyetlerine karşı, burjuvazinin herhangi bir «iç savaşı baş-

latabileceği düşünülemez; bu «savaş» bir tek kavgaya bile varamaz» (**Nisan Tezleri,** Lenin, Sol Yay., s. 182)

Böyle bir tarihsel an içsavaş boyutlarını son derece düşürebilir ancak Lenin'in getirdiği bu öneri Rus burjuvazisinin Kornilov ayaklanmasını destekliyerek uğradığı yenilgiyle birlikte geçerlidir. Burjuvazi bu süreçte uğradığı yenilgilerden sonra arada bocalayan Menşevik ve Sosyalist Devrimcilerden başka tutunacağı siyasal gücü kalmamıştır. Açık olarak beliren, burjuva devletin yok edilerek işçi, asker, köylü sovyetleri biçiminde oluşacak proletarya diktatörlüğünün kurulması çağrısıdır. Rus devrimi de bunu ortaya çıkarmıştır.

> «Proletarya diktatörlüğü politik bir dönüşüm ve üç yıllık bir savaş sonucunda kurulmuştur. Hem toplumu sınıfsal olarak açıklayan kuram hem de tarihsel deneyim, eşit ağırlıkla, proletaryanın zaferinin silah elde olmaksızın, büyük sınıf mücadeleleri verilmeksizin barışçı yollardan mümkün olmadığını kanıtlar.» (**Troçki, Sovyet Devletinin Sınıf Karakteri, Enternasyonal** Yay., Eylül 1979, s. 9.)

Barışçı geçiş tezlerine teorik temel arayan reformizmin onu bulacağı yer Bernstein ve Kautsky oportünizmidir. Devrimci marksizmin geleneği onlara kapalıdır. İşçi sınıfı hareketi içersinde oportünizmin maddi temeli var oldukça, reformist hayallerin varlığını sürdürmesi doğaldır. Ancak geçmiş ve bugünün reformizmi arasındaki bir farkı belirtmek gerekir: geçmişte teorik bir tartışmanın içinde gelişebilen reformist tezler, çoğun, sosyal pratiğin deneyiminden geçmemiş ve gerçek özleriyle ortaya çıkmamıştı; ama bugün aynı durum yoktur. Kan dökülmesini önlemek adına çığırtkanlığı yapılan barışçı geçiş, yığınların savunmasız kalmasına neden olarak, çok daha büyük

katliamlara zemin hazırlamıştır. İşte parlamenter geçiş deneyi ve Şili halk cephesinin burjuva gericiliği tarafından silahla bastırılması. İç savaşa karşı çıkan reformizmin, halk yığınlarını burjuva gericiliğinin savaş taarruzuna tam anlamıyla teslim etmesi ve niyetlerinin tam tersinin gerçekleşmesi, halk yığınlarının katledilmesi sonucuna varmıştır. Her sosyal devrim egemen sınıfın silahsızlandırılmasına yol açmak zorundayken, Şili halk cephesi hükümeti kendini gerici burjuva ordusuyla savunmak üzere halkı silahlandırmaya gitmemiştir. Şili'de mücadeleye katılan Peru'lu devrimci önder Hugo Blanco, Halk cephesinin, halkın silahsızlandırılmasına neden olmasını şöyle anlatmaktadır:

> «..Bir elektronik fabrikasına baskın yaptılar. Santioga'da da, mezarlık dahil bir çok yere baskın yaptılar. Bütün bu aramalar Silah kontrol kanunu adı altında ve 1973 Ekiminde hükümete karşı yapılan son saldırının had noktasında parlamentodaki sağ kanadın baskısıyla çıkarılmış bir kanunun örtüsü altında yapılmaktaydı. UP (Unidad Popular) kanunun müzakeresi sırasında eylemsel bir karşı koyma göstermedi. UP milletvekilleri çekimser kaldı ve Allende, Kanunu veto etmedi.» (**Şili Sosyalizminin İç Yüzü** sy. 10 Proleterya yayınevi)

Allende'nin hükümet yıkılana kadar bütün umudunu yansıtan sözler, ordunun demokrasiye bağlı olacağını belirten sözlerdi. Şili trajedisi göstermektedir ki reformizmin kendini ve burjuvazinin devlet organlarını saf demokrasiye inandırma çabaları ve bu hayallere inanma çılgınlığı sınıf mücadelesinin somut gereklerini bir yana itmeye varmaktadır, ancak sınıf mücadelesi hayallerin değil gerçeğin sonuçlarını karşımıza çıkarmaktadır.

Bugünün reformizmi, artık teorik bir tartışmanın içinde kalarak değil, bu deneyin gerçekleşip korkunç bir yenilgiye varması görüldükten sonra dahi bu tezi savunmakla, parlamenter aptallığın ötesinde bir yere geldiğini gösterir. Sınıf mücadelesi deneyleri şunu öğretmektedir: «Şiddete dayanan devrim olmaksızın, burjuva devlet yerine proleter devleti geçirmek imkansızdır.» (**Lenin Devlet ve İhtilal** Sy. 32 Bilim ve Sosyalizm yay)

TKP'nin de, TİP'in de, TSİP'in de politik mücadele anlayışları parlamentarizm sınırları içinde hapsolmuştur. Bütün sol çağrıları bu pozisyonlarına bir çeşni katmaktan başka bir şeyi ihtiva etmemektedir. Bunun için seçimlere katılıp katılmamak şeklinde yapılacak bir tartışma işçi sınıfı hareketinin siyasal mücadelesini belirlemek için yeterli değildir. Aslolan, sosyalizme yöneldiğini belirten siyasi hareketlerin parlamentonun devrim programı içersindeki yerini net olarak belirtmeleridir. Bu üç reformist parti de parlamentarizme bulaşmakta birbirleriyle yarış içersindedir.

Seçimlere giren SDP parlamenter sosyalizm amacını çoktan açıklamıştır, onun pozisyonunu saklamak diye bir derdi yoktur.

Reformist solun parlamentarizmine karşı mücadele bütün boyutlarıyla verilmek zorundadır. Önümüzdeki dönemin şartları bu partilerin geçireceği evrimle birlikte burjuva parlamentosunda yer edinmeleri halinde ve özledikleri «SAF DEMOKRASİNİN» hayalleri içersinde reformist taktiklere kitleleri sürükleyebilirler. Öyle bir dönem her «saf demokrasi»nin gündeme gelişiyle birlikte burjuvazinin de saldırı eğilimlerini güçlendirmektedir. Devrimci görev yığınları reformist hayallerin sarmasına karşı mücadele ederek, devrim mücadelesine kazanacak taktikleri oluşturabilmektir.

Bu genel bakışın ışığında bir de somut duruma bakalım. 14 Ekim seçimlerine sol merkezci gruplar ve Tirancı gruplar boykot çağrısı yapmışlardır. Devrimci Yol için bu taktik genel değildir; bu seçimlere özgüdür. Devrimcilerin seçimlere katılabileceğini de söylemektedir:

> «Seçimlere katılma bir taktik olarak benimsense bile, bu, ancak ve ancak parlamentodan ve seçim platformundan bir kürsü olarak yararlanma ve bu platformun sahte kimliğini deşifre ederek tek ve gerçek alternatifin emekçilerin kendi iktidarında olduğunu ve bunun da tek devrimci yolunun seçimlerden ve bu parlamentodan geçmediğini kitlelere kavratmak için yaparlar.» (DY. sy. 30)

Bu sözlere tamamıyla katılmamak mümkün değildir. Peki neden bu seçimleri boykot gerekmektedir? En azından şunu biliyoruz ki, aynı Devrimci Yol, 1977 seçimlerinde boykot çağrısı yapmamış ve zımni olarak CHP'ye oy atılmasını desteklemişti. Bugün durumun farklı olduğu şüphesizdir. Her zaman gündemde olan işçi sınıfının bağımsız siyasetinin oluşturulması çabaları, bugün için reformizmin sınıfı CHP kuyrukçuluğuna takma eylemine karşı çok daha ciddi görevler yüklemektedir. Ancak bunun yolu, tam bir tepki hareketiyle, şartlar varolmadığı halde mücadele platformlarını terk etmek midir? Solcu görünümler vererek, ihtilal naraları atarak kitleleri devrime kazanmayı ummak geçersiz bir yoldu. Devrimci Yol kitlelere şu şiarla seslenmektedir: «Namluların gölgesindeki seçim aldatmacasına hayır. Tek yol, tek alternatif halkın kendi iktidarıdır!» Halkın kendi iktidarına yapılan çağrının somut bir çağrı olmadığını Devrimci Yol kendi itiraf etmektedir:

«Seçimlerin boykotu ve halkın kendi iktidar alternatifinin ortaya konulması şiarı, elbette ki bugünden gerçekleşecek bir şiar değildir. Bu yüzden bu şiarlar iktidara el koyma yönünde bir eylem çağrısı değil, halkın kendi iktidarı hedefini ortaya koyma amacına yönelik bir propaganda-ajitasyon şiarıdır.» (DY. sy. 30)

Kitlelerin devrim mücadelesine katılması için burjuva düzenden kopuşlarını sağlamak yolunda geniş bir propaganda gereklidir. Ancak somut durum, kitle bilincinin durumu, somut taktiklerin belirlenmesinde bir yana itilemez. Kitle hareketliliğinin durgun olduğu dönemde bu çağrı elbette bir ihtilâl çağrısı olamaz ve Devrimci Yol'un halk iktidar organları olarak formüle ettiği «direniş komiteleri» de, kendisinin açıkladığınca, bir işlerliğe kavuşmadığına göre bu çağrı için maddi şartlar oluşmamıştır.

1905'te 1. ci Duma seçimlerini boykot eden Bolşevik Partinin boykot taktiğini Lenin şu nedenlere dayandırıyor:

> «O tarihte bu boykot kararı, gerici parlamentolara katılmamanın genel olarak doğru bir davranış olduğu için değil, yığın grevlerinin siyasal greve ve sonra da devrimci greve ve en sonunda çarlığa karşı ayaklanmaya doğru hızla dönüştüğü nesnel durumun doğru olarak hesap edilmiş olmasından ötürü verilmişti.» (**Sol Komünizm,** Lenin sy. 26 Sol yay.)

Seçim döneminde Türkiye'de ayaklanmanın söz konusu olmaması bir gerçektir ve işçi sınıfının ve emekçi yığınların önündeki görev, faşist saldırılara ve burjuva devletin baskılarına karşı savunmasını gerçekleştirilmeyi gerektiriyor. Böyle bir savunma cephesi elbette iktidar hedefini amaçlar. Ama bugünün şartları herşeyden önce işçi sınıfının elindeki mevzi-

leri savunarak devrim hedefine yönelen mücadelesini vermeyi dayatıyor.

Namluların gölgesindeki seçime karşı çıkmak bir şeyi ifade etmemektedir. Bolşevik partinin otokrasi şartları altında girdiği seçimler hiç de «özgür» şartlarda olmamaktaydı. Duma'ya seçilen Bolşevik parlamenterler Sibirya sürgünlerinden kurtulmuyorlardı. Eğer parlamentonun halk düşmanı yapısını teşhir etmek gerekiyorsa, bunu yapabilecek en iyi yer de orasıdır. Sıkıyönetimlerin halkın çıkarlarına ters düşmesini, ezilen ulus üzerindeki baskı tedbirlerini, ve burjuva gericiliğinin eylemlerini teşhir etme olanağı bulan devrimci sesin susturulmaya çalışılmasıyla, parlamentonun ne olup ne olmadığı yığınlar tarafından çok daha çabuk kavranır. Alman parlamentosunda Liebnecht'in savaşa karşı çıkan oyu işçi sınıfının mücadelesinde tarihsel olarak büyük değer taşır. Liebnecht ve Rosa Luxemburg'un burjuva yunkerler tarafından katledilmesinin anlamı, bu tavırlarla birlikte geniş yığınlar için çok daha öğreticidir.

Yoksa namlu gölgesinde olmasa bu seçimler özgür mü olacaktır? Eğer burjuva demokrasilerinin, burjuva diktatörlüğünden başka birşey olmadığını kabul ediyorsak evet cevabı veremeyiz. Burjuva parlamentoları, halkın dönem dönem hangi temsilciler tarafından ezileceğinin saptandığı yerlerdir, başka hiçbir şey değil. Ancak DY böyle bir anlayışa olanak sağlamaktadır. «Burjuva demokrasisi tam uygulansa, kabul» DY için sonuç budur.

Böylesi şartlarda burjuva parlamentoları teşhir etmek için en iyi metot onun içine girmektir, yoksa büyük ölçüde kendinin dinleyeceği ve kendinin uyacağı, devrime yönelmemiş kitlelerin uymayacağı bir protesto gösterisi olarak seçim boykotu, yığınlara ulaşmadığı için birşey ifade etmeyecek, yığınların siyasal deneyine hiçbir şey katmayacaktır. Çünkü bu

haliyle, bu taktik yığınlardan uzaktır. Devrimci Yol bu durumun farkındadır. Boykot çağrısı yığınları etkilemeyecektir. «Bu yüzden kitlelerin önemli bir kesiminin henüz bu çağrıya katılmayacak olması...» (DY sy. 30) Bu taktiğin kendi itiraflarıyla da yığınlardan uzak, yığın eylemine yeni deneyler kazandıramıyacağı gerçeğidir.

Eğer namlular yapılacak seçimlerin kendisine ve sonuçlarına, halk yığınlarının eğilimine, devrimcilerin kazanımına doğrulacaksa, bugünkü baskı düzeninde parlamentonun bir aldatmaca olduğu çıplak bir gerçek olarak yığınların gözünde kolaylıkla belirecektir.

> «Eğer parlamentonun üyesi değilseniz ve parlamenter çalışmayı reddediyorsanız, bütün bu gerçekleri nasıl gösterebileceksiniz? Rus devrim tarihi bize açıkça emekçi halk kitlelerinin, köylülerin, küçük memurların kendi deneylerinden geçmemiş olsalardı, başka hiçbir kanıtın onları inandıramıyacağını göstermiştir.» **(Üçüncü Ent. Konuşmaları,** Lenin Koral yay. sy. 96)

Eğer kitlelerin geniş bir bölümü parlamentodan kopmamışsa ve bu seçimlere katılacaksa, bu olgu kitlelerin halen parlamenter umutlarını yitirmediğini gösterir ve sonuçlarda bunu göstermiştir. Devrimci Yol kendisi için çözümlenmiş sorunun, yani parlamentonun çürümüşlüğü gerçeğinin, geniş kitleler tarafından gerçekliğe kavuşmadığı halde, salt bir boykot propagandası ve ajitasyonuyla kavratılacağı zanındadır. Ama çok önemli bir gerçek vardır ki hiç atlanmaması gerekir: o da, «yığınların lafla, propaganda ile değil, kendi eylemleri ile gerçekleri öğrenebildikleridir.» Devrimci Yol kelimenin tam anlamıyla solculuk yapmıştır. Bu boykot taktiği bugün için çok tehlikeli olmasa dahi burjuvazinin yanısıra, meydanı

parlamentarist reformist sola terk etmeyi önceden kabul etmiştir.

Ara rejim arzuları, burjuva çözümler «etkili çevrelerce» yedekte tutulurken, işçi sınıfı, burjuvazinin baskıcı güçlü devlet oluşturma çabalarına karşı mücadele etmeyecek midir? Böyle bir olasılık karşısında faşizmin açılıp saçılması üzerine ahkam kesmek, sınıf mücadelesinin acil görevlerini bir yana iterek kendini afyonlamaktan başka bir şey değildir. İşçi sınıfının iktidara yürüdüğü bir yükseliş dönemi yaşamıyoruz. Burjuva gericiliği, daha baskıcı düzen alternatiflerini gündeme getirmektedir. Mücadele taktiği, Stalinist reformist solun koyduğu gibi burjuva parlamenter demokrasinin korunması, kraldan fazla kralcı kesilerek burjuva demokrasisine sahip çıkmak değildir. Faşist düzen tehdidine veya güçlü devlet kurma yolunda burjuva eğilimlere karşı işçi sınıfının kendi mevzilerini, sendikalarını; köylülerin, memurların kitle örgütlerini, demokratik kazanımlarını koruması mücadelesidir. Yoksa faşist devlet veya güçlü devlet tehditleri, sadece burjuva «özgürlüğünün» aldatmaca sembolü parlamenter sistemin ortadan kaldırılması olarak ele alınamaz. Bu daha çok emekçi yığınların kazanımlarını yok etme sonucu itibariyle önemlidir. Dahası, işçi sınıfının burjuva gericiliğinin bu saldırısına karşı parlamenter düzeni korumak göreviyle değil, kendi mevzilerini savunarak devrim hedefine yönelmesi, burjuva düzeni yıkma çabasını geliştirmesidir.

Tarihsel bir dersi hatırlarsak, Kornilov ayaklanmasına karşı direnirken Bolşevik partisi bunu Kerenski iktidarını, burjuva demokrasisini kurtarmak için değil, proletarya devrimine yığınları götüren yolu açmak için yapmıştı («Önce Kornilov, sonra Kerenski.»).

«Seçimlerin boykotu siyasetini sol oportünizm

olarak suçlayarak seçimlere katılan sol gruplar bugünkü faşist baskı politik karşı mücadeleyi reddeden oportünist-teslimiyetçi tutum içersindedirler.» (DY. sy. 30)

Devrimci Yol hep aynı dala tutunmaktadırlar. Bugünkü baskılar, namluların altında seçim, faşist baskı politikaları, ez cümle demokratik bir ortam yok bu seçimlerde. İşin kolay bir yanı da var. Seçime katılan solun genel eğilimi gerçekten parlamentarist mücadeleyi de hedef haline getirmiş. Öyleyse Devrimci Yol için kendi tutumunu haklı çıkarmak gayet «basit». Ama Devrimci Yol şunu unutuyor: «Demokratik» bir ortamda olsa bu seçimler, o zaman parlamenter seçimlerde genel oyun niteliği değişecek miydi? Yine o zaman devrimci partilerin seçimlere katılması burjuva demokrasisine yani burjuva diktatörlüğüne omuz vermek mi olacaktı? Çünkü Devrimci Yol eğer Özgür bir ortam olsa bu kanıtlarıyla devrimcilerin seçimlere katılabileceğine varmaktadır. Merkezcilik soldan sağa devrimci marksizmden uzaklaşma eğilimlerini içinde taşıdığını açıkça göstermekte. Yarın bu solcu tavır tam aksi'ne saf demokrasi havariliğine kapılma imkanlarını bağrında taşımaktadır.

Örnek olarak aynı minval üzerinde yürüyen Dev-Sol bu yalpalamaları açıkça serebilmektedir.

> «Ama hemen belirtmeliyiz ki, emperyalist kapitalist ülkelerde parlamenter mücadele taktiği, evrim-devrim aşamalarının ayrı oluşundan ötürü temel bir öneme sahiptir. Bizim gibi ülkelerde ise seçimlerde mücadele, silâhlı mücadelenin temel oluşundan ve halk kitlelerinin silâhlı propaganda temel alınarak bilinçlendirilmesinden ötürü, talidir ve tali olarak, silâhlı mücadelenin tek çözüm yolu olma doğrultusunda kullanılmalıdır.» (Dev-Genç, sayı 4)

Dev-Solu'n bütün bu dediklerinden çıkan sonuç

bizim gibi ülkelerde, yani az gelişmiş ülkelerde silâhlı mücadele, emperyalist ülkelerde parlamentarist mücadele. Evrensel marksist teoriyi merkezci hareketlerin nasıl cendere içine soktukları açıkça ortaya çıkmaktadır. Devrimci marksist tek çözüm olan ve bir devrim sonucu gerçekleşecek olan «DEVRİMCİ DEMOKRASİNİN» işçi sınıfının evrensel mücadele metodu olması, şu veya bu ülkedeki burjuva siyasî sisteminin niteliğine göre değişmez. Burjuva düzen parlamenter veya parlamenter olmayan biçimleriyle proleter devrimin gerçekleşmesi sonucunda tarihin çöplüğüne atılacaktır.

Bütün sol merkezci siyasetlerin, Türkiye'deki burjuva düzenin burjuva demokrasisi olmadığını ispatlamaya çalışarak devrim hedeflerini ona göre saptama çabaları, burjuva demokrasisini yücelten Stalinist reformist sola destek olmaktan başka hiçbir anlamı yoktur Dev-Sol, ileri kapitalist ülkelerde temel mücadele parlamentodur derken bunu açıkça ifade etmiştir; öyleyse resmî KP'lerin parlamenter sosyalizmi doğrudur, sonuç buraya gitmektedir. Açıkça görülmektedir ki merkezci grupların «ihtilalciliği» günlük pratiğin, o da saptırılmış bir biçimde dayatmasıyla ortaya çıkmaktadır; yoksa evrensel devrimci marksist geleneğin sağlam bir savunucusu oldukları için değil.

Sonuç:

14 Ekim seçimleri, reformist-Stalinist solun nasıl bir cephe kurmak isteği içinde olduğunu açıkça sergilemiştir. Bu cephe işçi sınıfını burjuva etkilerden koparacak bir eylem cephesi değildir; seçimlerde solun alternatif olmasını sağlıyacak bir seçim cephesi kurma anlayışıdır. Şunu söylemek gerekir ki devrimci

marksistler seçimlere sosyalist blok olarak girmekten yanadırlar. Bu, parlamenter mücadeleyi bir araç olarak kabul eden devrimci marksizm için gerekli olan bir taktiktir. Ancak böyle bir cephe, parlamenter mücadeleyi hedefleyen bir seçim cephesi taktiğiyse, bu, mücadeleyi reformist ihanete teslim anlamına gelir. Devrimci marksizmin tarihin deneyleriyle sınanmış bugüne dair politikası, işçi sınıfının mücadele hedefini doğru bir yöne oturtmak açısından, devrimci grupların birleşik eylem cephesinin oluşturularak sınıf mücadelesine devrimci önderliği sunabilmelerinden geçmektedir.

Seçimler kapının ağzına geldiğinde cephe yaygaralarına başlayan reformist-Stalinist sola sorulacak şey şimdiye kadar nerede olduklarıdır. Her geçen gün yığınların demokratik hakları faşizmin ve burjuva devletin saldırılarına daha fazla maruz kalırken eylemsel ittifakı kurma önerileri neden bir yana itilmiştir? Evet bir cephe gereklidir, ama bu reformizmin parlamentarist amaçlarına heder edilemez.

> «Devrimci partiyle Sosyal demokrasi arasında yapılacak seçim ittifakları ve parlamento pazarlıkları genel kural olarak Sosyal demokrasiye hizmet eder. Yığın eylemleri için, militan amaçlar için bir pratik ittifak ise her zaman devrimci partinin lehine olur.» (**Faşizme Karşı Mücadele,** Troçki, Köz yay., sy. 146)

Sosyalist hareketin devrimci bir önderlik oluşturabilmesi için başından beri önerilen birleşik cephe taktiklerinin gerçekleşmemesi, sınıf mücadelesinde işçi sınıfı hareketinin siyasal mücadeleye etkinliğini koyarak iktidar alternatifi olabilme olanağını yok etmektedir. Devrimci marksistlerin bugüne dair geliştirdikleri bu taktiğin gerçekleşmemesi burjuva gericiliğinin saldırılarına karşı güçlü bir savunma cephesinin oluşmasını engellerken, devrimci grupların siyasî

mücadelede yığınları kazanma imkanları bu parçalanmış eylemin sonucunda aşılması güç bir engeli oluşturmaktadır.

Bu seçimler emekçi yığınların sosyalist adaylara verdiği desteği göstermiştir. Parlamentoyu araç olarak kullanmayı hedefleyen eylem cephesiyle seçimlere katılamıyan devrimci gruplar sınıf mücadelesinin gereklerini yerine getirememişlerdir. Bu seçimlerde sosyalistlerin aldığı destek sosyalist propagandanın yeterince yığınlara ulaşamadığının göstergesi olmuştur. Ancak sınıfın burjuva partilerden kopması ve bağımsız sınıf siyasetinin oluşması açısından genel oyun sonuçları önemlidir.

Devrimci marksistler bu seçimleri, yığınların burjuva partilerden kopması olarak değerlendirmişler ve bu seçimlere devrimci marksist adayların katılamaması gerçeği, onları bu değerlendirmeden alıkoymamıştır.

1879 - 1979 Leon Troçki

Pierre FRANK

Sovyet devriminin öncülerinden, çağımızda Devrimci-Marksizmin özünü simgeleyen devrimci usta Leon Troçki'nin 100. doğum yıldönümü dünyanın çeşitli ülkelerinde anma toplantıları ve gösterilerle kutlandı. Gene aynı günlere J. Stalin'in 100. doğum yıldönümü denk düşüyor ve basın «Stalin'in doğum yıldönümünün yalnızca doğduğu köyde, mütevazi törenlerle kutlandığını» veriyordu.

En son sürgüne yollandığı ve GPU'nun ajanlarınca katledildiği topraklarda, Meksika'da, geçtiğimiz Kasım ayında yüzlerce genç ve emekçi tarafından kutlandı Troçki'nin 100. doğum yıldönümü... Toplantıya dünyanın birçok ülkesinden gelen devrimci-marksist militan, Troçki'nin yakın çalışma arkadaşları, aydınlar ve Troçki uzmanları katıldı. Toplantıya damgasını vuran enternasyonalist-devrimci coşku, Troçki'nin çizdiği yoldan ilerleyen kuşağın coşkusu ve mücadeleceliği Troçki'yi anmanın en anlamlı yanıydı.

Aşağıda Pierre Frank'ın bu toplantıya yolladığı mesajı aktarıyoruz. Pierre Frank, 1932'den 1933'e kadar Troçki'nin yakın çalışma arkadaşlığını, sekreterliğini yapmış ve bugüne kadar IV. Enternasyonal'in önderleri arasında yeralmıştır.

Sevgili dostlar, sevgili yoldaşlar,

Leon Troçki'nin doğumunun yüzüncü yılı nedeniyle düzenlediğiniz törenlerde ve toplantılarda bulunamayacağımdan ve bunlara sadece bu mesajla katıldığım için son derece üzgünüm. Çağrınıza cevap verecek herkese, Leon Troçki'nin bir asırda üç dört tane doğan dehalardan biri olduğunu ve tüm

yaşamını işçi sınıfının ve sosyalizm için mücadelenin hizmetine adadığını hatırlatmak gereksiz. Fakat, tarihin büyük devrimcileri arasında, en fazla iftiraya uğrayan olduğunu hatırlatmak gerekir. Katledilmesini haklı göstermeye yarayan iftiraların en aşağılıklarından bugün hemen hiç bahsedilmiyor. Ama, kişiliği ve eserleri hakkındaki tarihsel gerçek henüz kabul edilmekten uzak. Bir örnek bunu kanıtlamaya yetecek: 250 milyon Sovyet vatandaşı halen ülkelerinin 1905 ve 1917 devrimlerinin gerçek tarihini tanımak olanağından yoksun; çünkü Leon Troçki'nin doldurduğu yüksek mevkiyi öğretmek bugün Kremlin'de yaşayan, Stalin'in ardılları için tehlikeli olacaktır. Bunun içindir ki, Mexico'da ve dünyanın birçok kentinde 100.üncü doğum yıldönümü törenleri büyük bir adamın anısına yapılan dinsel törenler değil, fakat tarihsel gerçeği muzaffer kılmak ve bütün insanlığın sosyalizme doğru yürüyüşünü ilerletmek için sürdürülen mücadelenin önemli bir ânıdır.

Bu mesajda, Leon Troçki'nin politik düşünce ve eylemini belirleyen sürekliliğin ve aşamanın mümkün olduğu kadar kısa bir şekilde, altını çizmek istiyorum. Yüz yılın başında Iskra'nın yazı kurulunda en genç üyeydi, genç Rus proleteryasına marksizmin damgasını ve örgütlenmesini işleyen Lenin ve Plekhanov'a katıldığı zaman 20 yaşını daha yeni doldurmuştu. Kişi olarak büyük değerini, eylem alanında olduğu kadar teori alanında da, ilk kez 1905 devrimi sırasında ortaya koydu. Tarihin ilk sovyeti olan, Petrograd Sovyetinin çalışmalarına önderlik etti. Devrim ezildikten sonra, Lenin'le karşılaştırıldığında parti örgütlenmesi konusunda kararsızlıkları olsa da, —bunlar on beş sene sonra yokolacaktı— devrimin derslerinden marksizmi zenginleştirmede Lenin'le yalnız kalmışlardı. Fakat, çarların İmparatorluğunda gelecek devrimin perspektivini Lenin'den çok daha

fazla cesaretle oluşturdu. Gelecek Rus devriminin köylülüğü yanında sürükleyen proletaryanın önderliğinde ve kapitalist sömürüyü yok edecek bir işçi devletine hayat verecek bir devrim olacağını ortaya koyan sürekli devrim teorisini formüle ettiğinde 27 yaşındaydı henüz.

Bu perspektif 1917 ekiminde gerçekleşti ve bu devrimde Troçki Lenin'in yanı başında, en sorumlu mevkilerde yer aldı. Beyaz orduların, müttefik kapitalist güçlerin askeri kuvvetlerinin ve birinci dünya savaşının düşmanlarının koalisyonu karşısında zafere ulaştırdığı Kızıl Ordu'nun, pratik olarak sıfırdan başlayarak, kuruluşunda özellikle önemli bir rol oynadı..

Öte yandan, 1914 Ağustosunda, II. Enternasyonal partilerinin proletarya enternasyonalizmini terketmeleri karşısında dağılmayan bir avuç militandan biriydi, 1915'te Zimmerwald'de oluşan ilk saflaşmaya katıldı. Genç işçi devletinin özgül sorunlarıyla çok meşgul olduğu bu yıllarda bile, zamanının önemli bir kısmını genç komünist partilerin kuruluşuna yardım etmeye ve işçi hareketinin önüne çıkan yeni stratejik ve taktik sorunlara çözüm bulmaya adamıştı.

O anda ününün ve gücünün zirvesindeydi ve daha yükseklere çıkamaz görünüyordu. Fakat beklenmedik bir akış kazanan tarih, ona bu istisnaî zıt koşullarda, dehasının ve karakterinin en parlak görünümlerini tanıtma imkânı verdi. 1917 Ekim zaferinden hemen hemen 5 yıl sonra, tarihin en trajik felâketlerinden biri, Bolşevik Partisi ve Komünist Enternasyonalin acınacak bir şekilde parçalandığı Sovyetler Birliği'nin bürokratik yozlaşması başladı. Başlangıçta, Polit Büro'nun çoğunluğu; tehdit eden tehlikeyi anlamadı. Azınlıkta ise, Lenin ve Troçki savaş açmaya hazırlanıyorlardı. Fakat Lenin öldü ve Troç-

ki tek başına kaldı bu savaşta. O, iktidar yıllarının ne devrimci inançlarını, ne analiz ve politik yönlendirme yeteneklerini ne de mücadele gücünü yıpratmadığını gösterdi. Zinoviev ve Buharin gibi adamlar bilinçsizce Stalin'in kullandığı basamaklar olurken, Troçki bürokrasinin gelişimini kolaylaştıran koşulları açıklıyor, durumun zorunlu kıldığı yeni görevleri tanımlıyordu ve Sovyetler Birliğinde planlama ve endüstrileşmenin önderliğini yapıyordu. Öngördüğünden çok daha uzak bir gelecek için kulak'larıyla «sözde varolan sosyalizm» den gerçek sosyalizme geçişin şartı olan, Sovyetler Birliğinde işçi demokrasisini yeniden kurmayı amaçlayan anti-bürokratik politik devrimi hazırlıyordu.

Aynı zamanda, Sovyetler Birliği sınırları ötesinde bürokrasinin politikasının, kitlelerin çok ağır yenilgilerine neden olacak politikasının sonuçlarına karşı mücadele veriyordu. Gerçekte Çan Kay Şek'in Kuomintang'ının boyunduruğuna girmek demek olan İttifak politikasına karşı ayaklanırken, sürekli devrim teorisini Çin'i ve arkasından sömürge ve yarı-sömürge ülkeleri kapsayacak şekilde genelleştiriyordu. 20. yüzyılda sosyalizmin, sadece ekonomik olarak gelişmiş ülkelerin değil, aynı zamanda emperyalizm tarafından sömürülen ve ezilen insan soyunun çok büyük çoğunluğunun hedefi olduğunu göstererek, Marx'dan beri devrimci -marksizmin en büyük kazanımını formüle etti. Bu sürekli devrim teorisi, bürokrasinin «tek ülkede sosyalizm»ine karşı mücadele de temeli oluşturacaktı. Aynı şekilde, Almanya'da yükselen Hitler tehlikesine karşı, büyük işçi partilerinin birleşik cephesine, eylem birliğine çağırarak —ne yazık ki boşuna— karşılaştırılamaz bir berraklıkla işçi sınıfının tarihinde göreceği en büyük yenilgiyi ve buradan kaynaklanacak yeni savaşı belirterek alarm zillerini çalacaktı.

Nihayet, zincirinden boşanmış reaksiyon döneminde, proleterya enternasyonalizmine sadık kalarak, işçi Enternasyonallerinin çözülüşü karşısında, çevresinde oluşan çok küçük güçlere rağmen yeni bir Enternasyonali, Dördüncü Entyernasyonali kurma işine girişti. Beş yıl boyunca, ömrünün sonuna kadar, «yaşamımın en önemli», «1917'den, iç savaş döneminden çok daha önemli» olduğunu söylediği bu çalışmaya bütün gücünü adadı.

Kalemiyle, kitaplar, broşürler ve makaleler aracılığıyla fikir mücadelesini yürütürken, sadece karşıt görüşlerle değil, «MOSKOVA mahkemelerinde» Ekim Devriminin tüm önderlerini acımasızca yok eden ve devrimin evlâtlarını yiyen korkunç iftiralara bakılırsa oluyordu. Stalin'in kendisini katletmeye hazırlandığını biliyordu. Bu sonuncu katliam, Stalin'in cinayetlerinin doruğunda olduğu ve Avrupa kıtası nazi terörü altında ezilirken, Hitler'in Sovyetlerle savaşa hazırlandığı dönemde gerçekleştirildi. Bütün bunlar hazırlanırken, Troçki bir dakikasını boş geçirmeden, en ufak bir gerilemede bulunmaksızın mücadelesini sürdürüyor, kararlı, sarsılmaz ilerliyordu.

Bitirmeden daha kişisel birkaç söz etmeme izin verin. Paris'te hayata gözlerini yumarken baş ucunda bulunduğum yoldaşı, karısı Natalia'nın adını Troçki'ninkiyle birleştirmek isterim. Sürgünün kapkara yıllarında, Troçki'nin gösterdiği büyük dayanıklılığa çok fazla katkısı olan Natalia da sonuna kadar muazzam bir irade gücü ortaya koydu. Bu yıllarda, her tarafta ve özellikle demokrasi şampiyonları geçinen zengin kapitalist ülkelerce hor görülen sığınma hakkını tanıyan eski Başkanınız Lazaro Cardenas'a Troçki'nin ve kendisinin ne kadar borçlu olduklarını burada tekrarlamamı istemiş olacağına şüphem yok. Sere serpe gelişen kapitalizm çağında basit bir lü-

tûf, bugün bile ender görülen bir cesaret işi idi.

Leon Troçki'ye katılan bu bir avuç militanın sağ kalanlarındanım. İşte, son sürgünün başladığı tarihin üzerinden elli yıl geçti. Aramızdan hatta zamanla aramıza katılanlardan bazıları canlarını verdiler. Diğerleri, çabuk başarılar vaat etmekten uzak bu çetin mücadeleyi terkettiler. Güçlüklerin ardarda yığıldığı ve biraz daha güçlenen umutların ancak yeni ufukta belirdiği onca yıldan sonra, Troçki'yi tanımış ve onunla aynı saflarda mücadele etmiş olmak hayatımda tattığım büyük bir mutluluktur. Ne kadar çok kadın ve erkek, yıllar boyunca Troçki'ye ve bize bulaştırılan cinayetlerin ve yalanların oyuncağı oldu, ve bugün varolmak için şaşkın ve umutsuz çabalamalarına dertlenen ve yeniden toparlanamayacak olan insanlar, yığınla rezilliğe bulanmış «sosyalizmi», gerçek sosyalizmle ne kadar çok birbirine karıştırdılar. Yediğimiz darbelerin izlerini taşıdığımız kesin, fakat açık konuşmayı, kudretle hareket etmeyi, felakete cephe almayı bilen insana çok önce yönelmem benim için ne büyük mutluluktur! Onun örneğinden ilham almış olmam, ondan büyük bir güç almam ve yürüdüğümüz ancak henüz tamamlanmamış olan uzun yürüyüşte, onunla ve onun sayesinde hayatımızı boşa harcamadığımızı fakat tersine zafere götürecek ve büyük kitlelerin damgasını taşıyacak tek yolu gösterdiğimizi söyleyebilmem ne büyük mutluluk.

Bugünün ve yarının genç kuşaklarının gitgide daha kalabalıklaşarak bu yolda ilerleyeceklerinden ve bir gün tüm insanlığın kurtuluşunun en büyük neferlerinden biri olarak Leon Troçki'yi anacağından eminim.

Leon Troçki'nin eski sekreteri
PİERRE FRANK
Paris, 25 Ekim 1979

«Emekçilerin Partisi»nin (EP) Kuruluş Bildirisi

Emekçilere özgü bir parti oluşturma düşüncesi, işçi sınıfının kendisi kadar eskidir.

Sınıflar arasında eşitsizlik ve sömürü üzerine temellendirilmiş bizimki gibi toplumlarda, sömürülen ve ezilenlerin, hâkim sınıflara karşı gerçek bir direniş örgütleyebilmeleri için, herşeyden önce kendi özörgütlerini oluşturma çabaları süregelmektedir.

Bununla beraber, emekçiler ve diğer ezilen halk yığınları, işçi sınıfının bağımsız özörgütlenmesi sorunu gündeme geldiğinde, aşılması gereken birçok engelle de yüzyüze gelirler, ve geldiler de.

Brezilya'da emekçi sınıflar, kendilerini saran zinciri en zayıf halkasından zorlamaya başladılar ve 12 Mayıs 1978'de —ABC fabrikasındaki metalürji işçilerinin büyük greviyle birlikte— (68'den beri yapılan ilk grev ve 60.000 grevci işçinin katılımı!) kurtuluş ve özgürlük mücadelesinin ilk adımını attılar. Bu tarihten itibaren işçiler ve proleterleşmiş kesimler, daha iyi yaşam ve çalışma koşulları talebiyle başlayan bir mücadeleler çığını harekete geçirdiler.

Bu mücadelelerin tecrübesi, emekçi yığınların politikleşme sürecine ve —onların— yönelimlerinin nitel ve nicel gelişimlerine ışık tutmuştur.

Bu politikleşme süreci, çalışan yığınların şu anda benimsedikleri mücadele biçimleri açısından son derece dikkat çekicidir. Fabrikalarda bir dizi «Beyaz Grev» (1) mücadele dalgasının kabarışının habercisi oldu. En yakın kavga-

lar, tabii bunlar içinde en önemlisi metalürji işçilerinin grevi idi, mücadelenin bütün klasik sorunlarının yeniden ele alınmasını getirdi: genel toplantılar, grev gözcüleri, grev yardım sandıkları gibi.

Sıcak mücadelenin sürdüğü 78 yılı boyunca emekçi yığınlar, en temel haklarının karşısına dikilen engelleri daha iyi tanıdılar, ve bu yüzdendir ki, yaşamın diyalektiği karşısında, örgütlerini oluşturmak, geliştirmek ve bu örgütlerin arasındaki ilişkileri düzenlemek zorunluluğu ile karşı karşıya kaldılar.

Güçlü ve etkin ABC grevinden sonra patronlar ve hükümet yarı-faşist sendikal yapıların ve «arrocho» (2) politikasının ani çöküşünü engellemek ve ücretlerin dondurulmasını sağlayabilmek için, demokrasi maskelerini atarak, dişlerini göstermek zorunda kaldılar. Sözün kısası, patronlar, işçi sınıfının birliğini paramparça edebilmek için ellerinden geleni artlarına komadılar, hatta grev döneminde imzaladıkları uzlaşma metinlerini bile tanımamazlıktan geldiler. Hükümet bütün baskıcı yöntemleri kullanmaya başladı. Sendikalar basıldı, sendika yöneticileri işten çıkarıldı, polis grev gözcülerini hapse attı, işçilerin toplandıkları lokallere baskınlar yapıldı.

Öte yandan, metalürji işçilerinin diğer sanayi dallarından gördükleri destek hâlâ sınırlıydı ve gittikçe yaygınlaşan baskıya karşı koymak için yetersizdi. Basit bir dayanışma mantığından kaynaklanan bu destek sendikal mücadelenin sınırlarını, ve emekçileri politik örgütünün önemini gösteren somut maddî temellerden yoksundu.

Emekçi yığınlar, hâlen ABC fabrikasındaki grevcilere gerçek desteklerini gösteremediler. Ve bu desteksizlik, kendi partilerinin bağrında politik olarak örgütlenecekleri ana kadar sürmek zorundadır.

Bu bağlamda, «Emekçilerin Partisi» düşüncesi, geçen seneki grevler sırasında doğdu ve 19 Ocak 1979'da Porto Alegre'deki sendikalararası toplantıda açıklandı. Bugünlerde bu düşünce, hızla kararlı taraftarlar kazanmaktadır. Çünkü işçi sınıfı için, politik bir parti, her zamankinden daha büyük bir nesnel gereklilik haline gelmiştir.

Bütün bunlardan habersiz olmayan egemen sınıflarda, «Brezilya İşçi Partisi» (BİP) (Parti Travailleste Bresilien) (3) projesini öne sürdüler. Ama bu ve bunun gibi demagojik projeler, örgütlenme gerekliliğini içlerinde hisseden emekçi yığınlarını yolundan döndürmeyi asla başaramaz. Onlar bu tür projeleri yeteri kadar tanıyorlar. Emekçiler için kendi ülkelerinin kaderini çizmenin, kendi geleceklerini oluşturmanın zamanı çoktan gelmiştir.

Biz, sendika yöneticileri, EP'nin yöneticileri de biz olalım demiyoruz. Çünkü biz inanıyoruz ki, işçilerin arasından mücadele içinde sivrilmiş, yapının oluşmasında ve yönetiminde görev alabilecek, bizden daha yetkin militanlar da vardır. Biz politik otoritemizi sadece emekçilerin bütünlüğüne özgü bir ses oluşturma yolunda kulanmak çabasındayız. Biz, aynı zamanda, bu görevleri yerine getirme yolunda, oldukça önemli deneylere sahibiz. Ve sadece bu nedenden ötürü, EP'nin kurucuları olmayı üstleniyoruz.

Uzun yıllar acı çeken ve hâlâ çekmekte olan Brezilya halkı, ülkesinin kaderi hakkında herzaman çok az bilgi sahibi oldu. Biz, bu halkın, gerçek adalet ve demokrasiyi, emekçilerin, yani bunların gerçek sahiplerinin kararlı ve örgütlü etkinliği olmadan, tanıyabileceğine inanmıyoruz.

İşte bu nedenledir ki, biz, «siyasî elitler» ya da patronlar tarafından yaratılan ve yönetilen partiler ve hükümetlerde yeralmayı reddediyoruz. Demokratik maskelerine karşın, bu tür kuruluşlar, halkımızın politik hayata katılımını sağlayamazlar.

Brezilya toplumunun üzerinde dolaşan kara bulutlar, bütün bu derin kötülükler, ancak ve ancak emekçi yığınların kararlı bir şekilde politik hayata katılımıyla aşılabilir.

Bu katılımı sağlayabilecek tek araç, «EMEKÇİLERİN PARTİSİ»'dir. Bu tarihî görevi yerine getirelim. Heryerde, bu partinin temel çekirdeklerini örgütleyelim!

Patronların Olmadığı bir Parti

1) Brezilya halkı, bugün içinde yaşadığı çok çelişkili ve değişik görünümler sunan politik ortama rağmen, uzun ve orta vâdedeki çıkarlarını görmektedir.

Sömürülen en geniş halk yığınlarının çıkarları açısından —ki bunlar ülkemizde politik olarak hep ikinci plana itilmişler ve 1964'den beri hüküm süren otoriter rejimin başlıca kurbanları olmuşlardır— öne sürülen konjonktür, daha iyi yaşam koşullarını, en geniş özgürlükleri ve gelecek için son derece elverişli ve tutarlı perspektifleri içermektedir. Bu perspektifler arasında, hâkim sınıflara ve onun devletine karşı yürütülen, «Emekçi hareketin politik ve örgütsel özerkliği» mücadelesinin tohumları görülebilir.

Bununla birlikte, politik konjonktürün tüm doğru verilerine rağmen, halk mücadelesini yeni felâketlere ve bozgunlara sürükleyebilecek büyük tehlikelerin varlığı söz konusudur. Burada bir noktaya çok dikkat etmek gerekir: bugün «politik açılım süreci» diyerek kitlelere bol keseden demokrasi vaadedenler, şimdiye kadar askerî rejimin fermanlarının destekleyicisi ve koruyucusu olan, hatta bu fermanların sözcülüğünü yapan ve yapmakta olan kişilerdir.

Geniş sosyal tabakaların rejimi inkâra varan hoşnutsuzluklarına ve varolan ekonomik krize karşı —ki bu kriz devlet cihazını elinde bulunduran hâkim sınıfların yumuşamalarının etkenlerinden biridir— iktidar sahipleri bugün için, rejimi «yukarıdan» tâmir etmeyi denemektedirler. Başka bir deyişle çalışan kitlelerin aşırı sömürüsüne dayanan «ekonomik gelişme modeli»'ndeki değişiklikleri engellemek için, devlet kontrolünü koruyarak rejimin bazı görünümlerinde reformlar yapmak istemektedirler.

Şurası çok açıktır ki bu yeni askeri hükümetin amacı, uluslararası finans kapital tarafından dikte ettirilen aynı politikayı sürdürmektir, yâni baskıcı rejimin ağırlaştırılması ve yaygınlaştırılması. Bu da göstermektedir ki emekçi halkın katlanmak zorunda olduğu acı ve sefalet (maddî ve politik olarak) devam edecektir veya artacaktır.

Bu «Hukuk Devleti» nedir? Kısmî afla neyi kasdetmektedirler? CLT'nin (Code de législation de travail — İş Yasası Tasarısı) (4) amacı nedir? Gizlilik içinde hazırlanan grev kanunları neyi getirecektir? «Ulusal Güvenlik Yasası» tarafından önceden görülen «zorluklar» ne anlama gelmektedir?

İşte tüm bunlar ve diğer tedbirler göstermektedir ki,

bu rejim, sömürülen kitlelerin sosyal ve ekonomik mücadelesini engellemek için ve özellikle bu kitlelerin demokrasi anlayışlarını örgütlü bir şekilde uygulayamamaları için, toplumsal muhalefetin bazı sektörlerini kendine çekmek doğrultusunda istediği reformları yapmaya çalışmaktadır.

2) Biz MDB'nin (Mouvement Démocratique Brésilien — Demokratik Brezilya Hareketi) politik kadroları içinde, halkın mücadelesi için çaba sarfeden iyi niyetli insanların varlığını reddetmiyoruz.

Fakat MDB, temelinden, tarihsel sonuçsuzluğundan, yönetiminin karakterinden, kapitalist yanlısı programından ve özellikle bütünüyle çelişkili olan sosyal bileşiminden dolayı (bu yapılanmada patronları ve işçileri; büyük toprak sahiplerini ve tarım emekçilerini; tüccarları ve ticaret memurlarını; kısaca, amaçları kesinlikle uyuşmayan sosyal tabakaları birarada bulabiliriz) patronların çıkarlarının kesin bir şekilde önde geldiği bir partidir. O halde böyle bir parti, hiçbir şekilde kendini yenileyemeyecektir. Bu açıdan, bazı halk yanlısı yöneticilerin öne sürdüğü gibi MDB'yi bir saldırıdan sonra ele geçirip, onun içinde örgütlenmek, hakim sınıfların bazı sektörlerinin demokratik karakteri üstünde trajik bir yanılsama olacaktır.

Tamamiyle heterojen bir karakteri olan MDB, ne kadar kendini Brezilya emekçi kitlelerinin somut çıkarlarını temsil etmek için gerekli bir araç olarak görürse görsün, liberal burjuvazinin elit tabakasının yönetici kadrosunun denetimi altındadır.

MDB kadrolarından bazılarının tutarsız ve ikircikli davranışı, «grev karşıtı» yasanın oylanmasından emekçilerin somut çıkarlarını doğrudan doğruya ilgilendiren diğer meselelerdeki tutumuna dek tüm çalışanların hafızasında tamamiyle yeretmiştir. Kesinlikle biçimsel ve hukukî (baskıcı rejimin hukuku) bir eleştiri yapmadan şunu söylemek gerekir: Bu partinin, emekçi yığınların çıkarlarını oluşturan başlıca politik ve sosyal temalarla uzaktan yakından bir ilişkisi olmamıştır.

Büyük sektörlerin politik ve entellektüel sözcüleri, halkın orta sınıfını oluşturan tabakalar içinde «MDB'nin içindeki muhalefetin bölünmesi için zamanın erken olduğunu,

çünkü demokrasinin daha başarıya ulaşmadığını» söylemeğe devam ediyorlar. Biz, bu tür iddiaları kategorik olarak ölçüt kabul etmiyoruz. Çünkü, herşeyden önce, hiçbir koşulda emekçi kitlelerin politik ve sosyal çıkarlarını liberal burjuvazinin yönetimi altında kabul edemeyiz. İkinci olarak, böyle bir «muhalefet cephesi»'nin emekçi kitlelerin politik sessizliğinin ödülü olduğunu kesinlikle onaylayamayız, çünkü gerçek demokrasinin biricik temsilcisi ve öznesi bu kitlelerdir. Ayrıca, halk saflarındaki siyasî partilerin varlığının, demokrasi mücadelesi zemininde oluşturulacak cephelere engel teşkil etmeyeceği kanısındayız. «Emekçilerin Partisi» (EP) tüm sosyal kesimlerin ve tekelci kapitalistlere karşı ülkenin demokratikleştirilmesi için verilen mücadeleye kanalize olan tüm politik akımların, sadece parlementer mücadeleye değil, fakat özellikle yaşamın her alanında gerçek politik mücadeleye dayanan bir perspektif doğrultusunda, ve «âcil ortak zafer» hedefinde güçlerini birleştirmelerini ve partiler arası cephelerin oluşturulmasını kaçınılmaz olarak görmektedir.

«Emekçilerin Partisi» işçilerin kurtuluşunun kendi eserleri olduğunu bilir. Böylece, emekçiler, demokrasiye örgütlü ve bilinçli katılımları olduğunu ve sömürülen sınıf olarak, hiçbir zaman sorunlarının çözümlenmesi için ayrıcalıklı, elit tabakaların eyleminden hiçbir şey ümit etmemeleri gerektiğini bilirler.

«Emekçilerin Partisi» bilmektedir ki, bu otoriter rejimin yerini 1945 - 1964 arasında olduğu gibi, halkın örgütlü katılımını dıştalayan hakim sınıflar arası bir anlaşmanın meyvesi olan parlementer ve biçimsel bir demokrasinin alması, Brezilya'nın tarihinde görüldüğü gibi, yeni otoriter biçimlere çabucak dönüşebilecek ve halkın acil taleplerinin karşılanmasında yetersiz kalan güçsüz bir rejimin doğuşuna neden olacaktır. Bu nedenle, «EP», gerçek ve kalıcı bir demokrasinin devindiricisi olabilecek tek gücün, kır ve kentlerin sömürülen kitleleri olduğunu açıklar.

Diğer yandan, EP, şu anda iş ve yerleşim bölgelerinde varolan halk örgütlenmesi sürecine sıkı sıkıya bağlı bir parti inşaası mücadelesinde, varlığının, emekçilerin gereksinmelerine cevap verdiğini düşünüyor. Bu anlamda, EP, seçimle-

re ve parlementer mücadelelere katılımının, temel amacı olan sömürülen kitlelerin örgütlenmesinin yaygınlaştırılması ve hızlandırılması bağlamında olacağını açıklar.

EP'nin amacı, sendikal hareketi bölmek değildir. Tam tersine, toplumun bağrında emekçilere tek ve bağımsız politik bir ifade ve program sunmak için doğmuştur. Böylece, EP kaçınılmaz olarak, emekçilerin, sendikal özgürlükler için mücadelelerinde göz önüne alacakları kararlı bir organ haline gelecektir.

EP, sendikal özerklik ve özgürlük mücadelesinin —emekçiler için temel talep— emekçilerin politik bağımsızlık mücadelelerinin bir parçası olduğunu söylüyor. İktidarı ele geçirmek ve dolaysız demokrasiyi ön plâna geçirerek, emekçi kitlelerin kendilerinin yarattıkları temsil organları temelinde, bir işçi hükümeti kurmak amacında olduğunu ilân ediyor.

Kent ve kır emekçilerini politik olarak örgütleme hedefini açıklarken, EP, ülkenin tüm ücretli kesimlerinin katılımına açık olduğunu belirtiyor.

Özellikle, rejimin, 1964 sonrasında kullandıkları da dahil olmak üzere, sömürülen kitleler üzerindeki her türlü siyasî manevralarını açığa çıkartan EP, kendi bağrında yönetici sınıfların temsilcilerine yervermeyi reddeder. Bu demektir ki Emekçilerin Partisi patronların olmadığı bir partidir.

Vargas'ın eski BİP'sini yeniden kurma girişimleri bugün her ne kadar «geçmişin hatalarından arınmış» veya «aşağıdan yukarı» olacağı söylense de, emekçilerin «ulusal burjuva kesimlerinin» çıkarlarının korunması yoluna kanalize edilmesinden başka bir şey değildir. Eğer bu insanlar kendi öz sınıfları temelinde, kendi öz siyasal partilerini kurmak isteselerdi, onlara diyecek hiçbir şeyimiz olmazdı. Şimdi, biz, onların demagojik çağrılarla Brezilya emekçilerini aldatma girişimlerini ve kendi öz amaçlarına emekçileri alet etme çabalarını açığa çıkartıyoruz.

EP, herhangi bir siyasal örgüt yarattığını öne sürmüyor. Emekçilerin Partisi, programlı olarak kendini, insanın insan tarafından sömürümlesine son vermeyi amaçlayan bir parti olarak tanımlıyor.

EP, ayrıca kendini —tüm sömürülen halkın öncüsü— iş-

çileri diğer emekçilere, banka memurları, eğitimciler, devlet ve ticaret memurları, «boias-frias»la (5) serbest meslek sahipleri ve öğrencilere (sonuç olarak, daha iyi yaşam koşulları, gerçek demokratik özgürlükler ve politik katılım için mücadele eden herkese) bağlayan, halk kitlelerinin partisi olarak tanımlıyor.

EP, demokrasisiz sosyalizm ve sosyalizmsiz demokrasi varolamayacağından, dolaysız olarak kitlelerin uyguladığı demokrasiyi savunmakta olduğunu bildirir.

Kendine amaç olarak sosyalist ve demokratik bir toplum koyan bir parti, kendi içinde de demokratik olmak görevini taşır. Böylece EP azınlıkların söz hakkına saygı içinde oluşacaktır. Eğilim ve hizip hakkına, partiye katılımların bireysel olmasına da dikkat ederek, saygı duyacaktır.

Kitlelerin, hareketlilik, örgütlenme ve —politik ve ideolojik bağımsızlıkları için— bilinç düzeylerini yükseltmeyi amaçlayan, emekçi sınıfları güçlendirmeye çalışan bir politik örgütlenme olarak, EP, tezleri ve geniş önerileri bağlamında şu çevrelerin kaynaşması amacına yönelik tartışmalar açmak niyetindedir:

— Parti içinde olmayanlar da dahil olmak üzere halk önderleri;

— Tüm militanlar; böylece, parti üzerine bu tartışmalar sırasında toplumun tüm örgütlü ve EP'nin amaçlarına katılan kesimlerinin değişik önerilerini tartışabileceklerdir.

«Emekçilerin Partisi» tüm iş yerlerinde, sendikalarda, mahallelerde, şehirlerde ve geniş bölgelerde militan kadrolarını yaygınlaştırmak durumundadır.

«Emekçilerin Partisi» dünyanın tüm ezilen halklarıyla yüksek dayanışmasını ilân eder.

«Emekçilerin Partisinin politik platformu»

«Emekçilerin Partisi»'nin politik platformu, temsil ettiği işçilerin çıkarlarını ilgilendiren, dönemin somut taleplerini ortaya koymak durumundadır. Fakat aynı zamanda, eğer bu platform işçilerin mücadelesi için temel taşlardan birini oluşturan partinin örgütlenmesini meydana getiriyorsa, bu

mücadelelerin meyvası da olmalıdır, çünkü her an yeni sorunlar belirmektedir ve bu sorunlara yeni çözümler bulmak gerekmektedir.

Bu perspektif doğrultusunda, burada önerilen platform partinin örgütlenmesi üzerinde yapılan politik tartışma için sadece bir kalkış noktasıdır. Mücadelenin değişik anlarında, partinin programını yansıtacak olan bu platformun tüm noktaları, her talebin net olarak emekçilerin çıkarlarını temsil etmesi için, yeterince detaylı olmak zorundadır. «Emekçilerin Partisi»'nin merkezi hedefleri doğrultusunda ortaya konan ve önem derecesine göre sıralandırılmış olan bu noktaların herbirinin gerçekleştirilebilmesi için, ayrıca bütün yolları ve mücadele biçimlerini de belirtmek gerekmektedir.

Bu platformun değişik noktaları, birbirine sıkıca bağlı üç büyük eksen çevresinde toplanabilir:

Demokratik Özgürlükler

— *Özgür ve devletten bağımsız sendikalar için; Sendikal verginin kaldırılması, sendikaların örgütlenmesindeki «tüzük modeli»'ne son verilmesi, tüzüklerin oluşturulmasında özgürlük ve sendikal yapılanmada bürokratik engellerin kaldırılması;*

— *İş yerlerinde açık örgütlenme özgürlüğü;*

— *İşçiler tarafından demokratik oyla seçilen fabrika temsilcileri komisyonlarının yasallaştırılması;*

— *Kamu görevlerine sendikalaşma hakkı ve diğer sendikal haklar;*

— *Tüm emekçiler tarafından seçilen «İŞÇİLERİN TEK MERKEZİ ÖRGÜTÜ» (Centrale Unique des Travailleurs)*

— *Sınırsız grev hakkı; (Bu konuda tüm baskıcı mevzuatın yürürlükten kaldırılması)*

— *Sınırlamasız genel af; işlerinden atılanların, zorunlu izin verilenlerin ve «Ayrı Tutma» (tecrit) (6) politikalarıyla emekliye sevkedilenlerin yeniden işe alınmaları;*

— *Baskıcı organların parçalanması ve baskı düzeninin yeraltı gücü olan para-militer grupların dağıtılması;*

— *İşkenceye son verilmesi, keyfi polis uygulamalarının kovuşturularak suçluların cezalandırılması;*

— *Ayrıcalıklı mahkemelerin dağıtılması;*

— *Dolaylı seçimlere son verilmesi, dolaysız ve serbest seçimler;*

— *Er, erbaş ve okuma yazma bilmeyenlere oy hakkı;*

— *Askeri rejime son verilmesi;*

— *Tam yetkili, demokratik ve serbest bir ulusal kurucu meclisin toplanması;*

— *İŞÇİLERİN DEVLETİ İÇİN!*

Daha iyi yaşam ve çalışma koşulları

— *Ücrete dayanan politikaya son verilerek, salt işin üretkenliğinin arttırılmasını temel alan otoriter rejimin ücret politikasının (arrocho) yol açtığı ücret kayıplarının telafi edilmesi;*

— *Hayat pahalılığının her %5 oranında artışında, ücretlerin oynak merdiven sistemine göre ayarlanması veya ücretlerin üç aylık ve toptan bir şekilde ödenmesi;*

— *Aylık ücretler azaltılmaksızın, haftada 40 çalışma saati için günlük iş saatlerinin kısaltılması;*

— *«Fazla mesâi» sisteminin kaldırılması;*

— *Toplu iş sözleşmelerinin yürürlüğe konması;*

— *İşsizliğe karşı, işsizlik ödeneği;*

— *İşe girildiği andan itibaren işten çıkarılmanın kaldırılması;*

— *«Ücretli İzin»'in kabul edilmesi;*

— *Emekli maaşının saptanmasında, son maaş tabanının (işin bırakıldığı zamanki) temel alınması;*

— *İşçilerin kendi organlarınca denetlenen iş güvenliği;*

— *Eşit işe, eşit ücret;*

— *Şehir işçilerinin sahip oldukları haklardan tarım işçilerinin de yararlanması;*

— *Temel ihtiyaç maddelerinin fiatlarının sabit kılınması ve istifçiliğin engellenmesi;*

— *Koruyucu hekimliğin geliştirilmesi ve sağlık hizmetlerinin toplumsallaştırılması;*

— *Eğitimin demokratikleştirilmesi: herkes için parasız eğitim, tüm gençlik için her düzeyde okula kabul garantisi;*

— Tüm emekçilerin konut sorununu çözecek bir konut politikası;

— EMEK SÖMÜRÜSÜNE SON!

Ulusal Sorun

— İşlenmeyen büyük toprakların tasfiye edilerek, büyük büyük toprak mülkiyetine (latifundia) son verilmesi ve bu toprakların topraksız kır emekçilerine dağıtılması;

— «Posseiros»'lara (7) toprak mülkiyeti hakkının tanınması;

— «Posseiros»'lara ve küçük kır üreticilerine toprağın sürülmesinden ürünün toplanmasına kadar finansman garantisi;

— Küçük üreticilerin kooperatifleşmesinin kolaylaştırılması;

— Kamu hizmetlerinin ve temel işletmelerin ulusallaştırılması (Kitle taşımacılığı, öğretim, sağlık hizmetleri, enerji üretim ve dağıtımı);

— Tüm yabancı işletmelerin ulusallaştırılması;

— Büyük işletme ve bankaların ulusallaştırılması;

— Enerji yatırımlarının ve kaynaklarının ulusallaştırılması; tüketim endüstrisinin ve altyapı tesislerinin millileştirilmesi;

— Devlet tahvilleri üzerinde halk denetimi;

— Ülkeyi oluşturan her yörenin kültürel farklılaşmalarına mutlak saygı gösterilmesi;

— Etnik azınlıkların haklarına saygı gösterilmesi;

— Yöresel dıştalamaları (tecrit) engelleyen sosyo-ekonomik bir politika;

— BAĞIMSIZ BİR DIŞ POLİTİKA!

(*) Notlar sayfa 88'de.

Sao Paulo'daki Deri Işçileri Sendikası Yöneticisi Paulo Skromof ile Yapılan Mülâkat

Soru: Kasım 78 seçimlerinden sonraki durum değerlendirmesini yapabilir misiniz?

Bugün Brezilya'daki durumun en temel noktası, düzenin bunalımını hızlandıran ve koşullandıran halk ve işçi savaşımlarının yükselmesidir. 12 Mart 1978'de San Bernardo'daki «Scania» grevi, bir anda çeşitli iş kollarında tüm ülkeyi sararak, kesintisiz bir yerel (sectorielle) grevler sürecini harekete geçirdi. Bugün, Minas Gerais'de, mücadelenin gelişimine tanık oluyoruz, diğer yandan Rio Grande do Sul'un taşra kesimlerinde emekçilerin savaşıma katılmalarını selâmlıyoruz. Diktatörlüğün bunalımının derinleşmesi öyle bir noktaya gelmiştir ki, artık baskı aygıtının işlerliğini sağlayamamaktadır. Artık her baskıcı adımda kitle hareketinin anında cevabı söz konusudur. Benim görüşüme göre, Kasım 78 seçimleri, rejimin bunalımına ve Brezilya'da emekçilerin yükselen mücadelesine oranla tâli bir önem taşımaktadır.

Ancak, seçimler bulanık bir sistemde yaşadığımızı gösterdi. Seçimler bir halk oylaması karakterindeydi ve emekçilerin, diktatörlüğü reddettiklerini göstermeleri için sadece iki seçenekleri vardı: Ya boş oy kullanmak ya da MDB'ye oy vermek. Basit bir oy verme hareketi dahi, geniş halk kitlelerinin hoşnutsuzluğunu kanıtlamaya yetti. Hükümet bir kez daha ağır bir yenilgiye uğradı.

Seçimlerden bu yana ancak şimdi açık bir alternatif söz konusudur: İşçi hareketinin lekesiz bayrağı, altında bağımsız bir İşçi Partisi için mücadele. Bu alternatif, sendika yöneticilerinin çok anlamlı bir kesimince tekrar ele alınmıştı. Bu, kasım 1978 seçimlerinden hemen sonra düşüncesi ortaya atılan ve gelişmekte olan «Emekçilerin Partisi»'dir.

İşte ülkenin içinde bulunduğu konumun ana çizgileri. Kitleler politik açılımlarının getirdiği bir öz-örgüt oluşturamadan, rejime karşı mücadeleye girişmek durumunda kaldılar. Bu eksiklikten dolayı siyasî arenada kısmî ve geçici de olsa belli bir serbest hareket alanı bulan hâkim sınıflar, düzenin kendini yenilemesini sağladı.

Soru: Bir «Emekçilerin Partisi»'nin inşa projesini daha ayrıntılı olarak açıklayabilir misiniz?

Bugüne dek Brezilya işçi sınıfı bağımsız bir sınıf örgütlenmesini hiç tanımadı. İşçi sınıfının politik deneyimi — Komünist Partinin saflarına katılan küçük kesimleri saymazsak— her zaman burjuva partilerinin bağrında yaşanmıştır. İşte bu nedenle EP'nin kurulması görevine giriştik.

78 Aralığını izleyen ilk aylarda, resmi sendika yönetimleri temelinde oluşmuş, «EP öncesi hareket» dönemi yaşandı. Bu ilk tohumları atanlar, sendikal yapı içinde oldukça azınlıktaydılar ama bu yapıdan çıkmış olmaları olgusu, çok büyük önem taşır. Sao Bernardo metalürji işçileri sendikası başkanı Lula, bir parti düşüncesini ortaya attığı zaman, Santo André metalürji işçilerinin ve Campinas şehri petrol işçilerinin onayını almayı başardı.

Şimdi bütün sendika yöneticilerinin desteğini aldıktan sonra, bizi destekleyecek yeni yöneticileri bulmak amacıyla Sao Paulo'yu terkediyoruz. Örneğin, Rio de Janeiro'da hareketin koordinasyonu temel olarak «sendika muhalefetleri» ile kaynaşmış durumda. Minas Gerais'de son ay içinde devlet kademelerindeki muhalefet grupları da harekete katıldılar. Sao Paulo'da, Jose İbrahim'in onayıyla birlikte - 68 grevlerinden sonra sürgüne yollanan eski sendikacı-sendika muhalefetinin en bilinçli kesiminin desteğini almış bulunuyoruz.

Partiye yönelik bir şekilde yapılanmakta olan «EP» öncesi hareketi yaratmak ve gerekli desteği bulmak zorunda-

yız. Henüz kesin bir tarih saptanmamakla birlikte, kuruluş kongresini 6 aylık bir süre içinde gerçekleştirmeyi düşünüyoruz.

Diğer bir yandan, tüm bölgelerde çekirdekler oluşturmayı deniyoruz. Haftada 3 halk toplantısı yapıyoruz. Şimdiye dek olduğu gibi kendimizi sadece EP'nin düşüncesini yaymakla sınırlandırmıyoruz, her birleşim sonunda militan çekirdekleri adım adım örgütlüyoruz. Şimdiden, işçi hareketinin geleneksel gösteri yeri olan Praça da Sé'de, EP'nin ortaya çıkışı için büyük bir halk gösterisi planımız var.

Grup ve akımlara göre, solun çeşitli kesimlerinin tutumu çelişkili idi. Maocular, «Ala Vermelha du PC do B»'ye yapılan istisna dışında, EP'ye kabul edilmediler. Bu kesimler, bağrında, ulusal burjuvazinin kesimleri ile bir halk cephesinin somutlaşabileceği bir partinin kurulmasını savunuyorlar. Troçkist orijinli örgütlenmeler, CORQI'ye (Comité Réorganisation de la Quatriéme Internationale - 4. Enternasyonal'in yeniden inşası komitesi) bağlı Lambertist seksiyon (OSI) ve Posadistler hariç, EP'nin projesini desteklediler. PC'ye (Komünist Parti) gelince, o hâlâ işçi partisinin 57 yıldır varolduğunu ve onun kendisi olduğunu iddia etmekte. Solun, sol katoliklerden milliyetçi hareketlere dek uzanan kesimlerinde ise EP'yi destekleme eğilimi söz konusudur.

Ama EP'nin oynayabileceği rolü anlamayan bazı gruplarda hâlâ büyük bir kuşku sürüyor. Leninist partinin kurulmasından, sadece bir avuç aydının çevresinde, organik bir gelişim sonucu toplanacak binlerce işçinin varlığını anlıyorlar. RSDİP'nin kendisinin de, merkezileşme aşamasından önce, (1903), bugün bizim yaşamamız gereken bir açılım (décentralisation) dönemi geçirdiğini görmüyorlar.

Soru: Son grevlerden beri perspektifler nelerdir?

Son zamanlara kadar, grevler sadece EP'nin önderlerince yönetilen sendikalar tarafından gerçekleştiriliyordu. Bugün hareketlenme süreci daha ileri gitmektedir, hatta denilebilirki, EP işçi sınıflarının tüm taleplerinin yansısı durumuna gelmiştir.

Belo Horizonte örneğinde görüldüğü gibi, sendikalarca koordine edilmeyen grevler, EP ile tamamen kaynaştılar. Ya-

pı sendikası başkanı utanç verici bir şekilde greve ihanet ettiği anda, grev komitesi, —EP'nin harekete geçirici unsurları— Sao Paulo'nun önemli sendika yöneticilerini, emekçiler arasında birleşimlere katılmaları ve hareketle hiçbir ilişiği olmayan MDB'nin ağırlığına muhalefet edebilmeleri için toplantıya çağırdı. Ama EP'nin varlığı, işçilere güven vererek, mücadeleyi bir «İşçi Hkümeti»ne kanalize etmek doğrultusunda, savaşın sürekliliğini güvence altına olmuş oldu.

Vargas döneminde sendikal yapı-dikey olarak-devlete bağlıydı. Bugün bu işleyiş hâlâ süregelmekte.

Yakın geçmişte, özerk bir sendikal yapı yaratmak için, mücadeleci sendika yöneticilerinin ortaya çıkması gibi, büyük bir sendika muhalefetleri hareketi de oldu. Sendikal özerklik, bence işçi hareketi için gündemdeki en önemli görevdir. Devlet denetimini yoketmek gerektiğinin bilinciyle hareket eden, sendikal vergiyi kaldırmak, tüzükleri özgürce belirlemek, sendikaların maddi işlerliğini kontrol etmek ve işçilerin talepleri doğrultusunda örgütlenmelerini sağlamak amacıyla sendikalar bağrında oluşturulması gereken geniş bir organizasyon için siyasî bir araç gerekmektedir. Bu, sadece, şimdiki sendika yöneticilerinin, her birimin, her fabrikanın temsil edilmesi gereken, bir büyük işçi kongresiyle sonuçlanacak bir gruplaşmasını öneren KP'nin istediğinden değişik olarak, işçilerin tek Merkezî Örgütü'nün inşası mücadelesidir.

Soru: Ya PTB'nin (Parti Travailliste Brèsilien-Brezilya *«İşçi» Partisi) rolü ne olacak?*

Brezilya İşçi Partisi, BİP, egemen sınıfların şu son on yıllardaki temel kozu idi. 1964'den beri varolan askerî diktatörlük, şimdi biçimsel ve kısıtlı demokrasi kılığına bürünerek, işçi sınıfını politikadan dışlamak istemektedir.

Aynı BİP bugün yeniden canlandırılıyor. Geçmişe özlem duyanlar, bu partinin yeniden ortaya çıkışının, dikey sendikal aygıtın yıkılması, ve işçi sınıfının özgürce örgütlenmesi mücadelesine engel teşkil edeceğini umarak, ona alkış tutuyorlar. Eğer burjuvazi, Peronizmin Arjantin'e ikinci kez dönüşü örneğinde görüldüğü gibi, bu partinin Brezilya'da yaratılmasını başarırsa, işçiler için kesinleşmiş bir alternatif kalmayacak. BİP, bugün algılandığı şekliyle, Brizola veya

Ivete Vargas'ın (eski milletvekili, sabık diktatör Vargas'ın kızı) yönetiminde, «geçmişteki hataların» özeleştirisinin verilmesine karşın, hâlâ çok daha fazla kuşku duyulması gereken bir aygıta dönüşüyor. Ben bugün, BİP'in ulusal bir program geliştirebileceğine inanmıyorum, Peron da iktidara ikinci ve son dönüşünde bunu yapamamıştı.

Sonuç olarak, EP projesinin ortaya atılması ile beraber, BİP'in hiçbir önemli sendikal yönetimin desteğini elde etmeyi başaramayacağına dikkatleri yöneltmek gerekiyor.

---

(1) *Her türlü işi yavaşlatma eylemi.*

(2) *Kır emekçilerinin ücretlerini sabit kılan ücret politikası.*

(3) *Başlangıçta, diktatör Vargas tarafından yaratılan ve 1964'e kadar geniş bir işçi tabanı olan, Lionel Brizola'nın halkçı partisi.*

(4) *Hükümet tarafından meclise sunulan ve «Devlet-Sendika ilişkisi»; «Sendikal özgürlükler» «grev hakkı»; «Ücret politikası» gibi sorunlarla ilgili bir dizi «biçimsel tedbirler»i içeren tasarı.*

(5) *Tam karşılığı soğuk yiyecek demektir. Şehrin fakir ve banliyo semtlerinde oturan, tarlalarda çalışmak için kamyonla taşınan, ve bu arada «yiyeceklerini» de beraberlerinde getiren emekçileri simgelemektedir.*

(6) *1964'de yürürlüğe giren ve diktatörlüğe bazı keyfi tedbirler alma olanağını sağlayan «Ceza Yasası»nın maddelerinden biri.*

(7) *Büyük toprak sahiplerine veya devlete ait, işlenmemiş topraklarda çalışan yoksul köylüler.*

Salvador Troçkistleri'nin Bildirisi

/Aşağıdaki bildiri, Grupo Socialista Internacional'in yayınladığı bildiriden alınmıştır. GSI (Uluslararası Sosyalist Grup), Dördüncü Enternasyonal'in El Salvador'daki sempatizan örgütüdür./

Dördüncü Enternasyonal'in sempatizan bir örgütü olan Enternasyonal Sosyalist Grup, şimdiki koşullarda solcu ve halk (çı) akımlar için birliğin acil bir görev olduğunu gözlemektedir. Amaç, Romero rejimiyle temsil edilen burjuvazinin egemen kesiminin mevcut politikasına, birleşik bir (karşı) cevap oluşturmak üzere, sömürülen kesimlerin mücadelesini yönlendirmek ve merkezileştirmek ve burjuva akımlardan bağımsız bir sınıf alternatifi inşa etmeye başlamak olmalıdır.

Halk kesimlerince sola dayatılan acil görev, siyasal hakların ve daha iyi yaşam koşullarının kazanılması için mücadele vermektir. Siyasal haklar ve daha iyi yaşam koşulları, ezilen tabakaların örgütlenmesi ve politik eğitimi için elverişli şartların yaratılmasında gerekli olan unsurlardır.

Eğer sol birleşir ve kitle hareketinin kendi gücüne ve örgütlenmesine olan bilincini uyarabilirse bu sonuca ulaşabilecektir. Başka bir deyişle, işçilerin, köylülerin, öğretmen ve öğrencilerin baskıya karşı devrimci solun önderliğinde birleşmesi halinde bu amaçlara ulaşmak mümkündür.

Devrimci bir sol cephenin oluşturulması için GSI, sol örgütlere —Devrimci Halk Bloku, Birleşik Halk Eylem Cephesi (FAPU), Komünist Parti, Devrimci İşçi Birliği (LOR), 28 Şubat Halk Birliği, Bağımsız Devrimci İşçiler Birliği (AORI) ve diğerlerine— işte bu yüzden çağrı yapmaktadır. Böyle bir cephe, yani herhangi bir burjuva akımdan bağımsız olan ve geniş kitle hareketine dayalı böyle bir cephe, ezilenlerin baskıya karşı mücadelelerini yönlendirmek, merkezileştirmek ve yönetmek yeteneğine sahip bir alet olabilir.

Solun birliği, proletaryanın temel çıkarlarına ihanet etmeksizin ulaşılabilecek bir şeydir. Bunun özellikle ifade ettiği anlam, kendilerini «ilerici» diye gizlemeye çalışan akımlar da dahil olmak üzere, bütün burjuva akımlardan mutlak politik bağımsızlıktır. Çünkü, burjuva veya hükümet yanlısı her yönelişin amacı, ancak bizim yıkmak istediğimiz kapitalist sistemin sürdürülmesi olabilir.

Ayrıca, böyle bir cephe, daha başından itibaren katılan bütün örgütlerin demokratik haklarını ve tabanın geniş katılımını güvenceye almalıdır.

Devrimci Cephe İçin
Mücadele Programı

Baskıya Karşı: Kamu Düzeni Yasasının kaldırılması ve bütün paramiliter örgütlerin dağıtılması. Bütün siyasal tutukluların salıverilmesi ve genel af ilanı. Katolik kilisesine karşı saldırıların durdurulması. Millî Üniversitenin hemen açılması ve polisin kampustan uzaklaştırılması.

Siyasal Hakların
Kazanılması İçin: Örgütlenme özgürlüğü ve bütün politik örgütlerin yasallaşması. Basın, toplanma ve ifade özgürlüğü, Grev hakkının tanınması.

Bütün İşçiler İçin
Daha İyi Yaşam
Koşulları: Ücretlerin arttırılması ve herkese yedi saatlik işgünü. Kentte ve kırda sendika kurma özgürlüğü. İşçilere ekmek, köylüye toprak ve tümüne özgürlük. İşçiler, köylüler, öğrenciler, öğretmenler —baskıya karşı devrimci sol cephede birleşin!

İşçi iktidarı için mücadele et, kazan!

IP/Inprecor
2 Temmuz 1979

(*) *Aynı zamanda Dördüncü Enternasyonalin öteki sempatizan örgütü.*

Sovyet Birlikleri Afganistan'dan Defol!

Tarık ALİ

Sovyetler Birliğinin Afganistan Demokratik Halk Partisi (ADHP) genel sekreteri Hafızullah Amin'i devirmek, yerine Babrak Karmal'ı getirmek ve ülkenin çeşitli kesimlerini işgal etmek kararı her noktasında mahkûm edilmelidir.

Bu olay, Afgan halkının kendi geleceğini tayin hakkını hiçe saymaktadır: ADHP'nin kendi liderlerini seçme haklarını (bu haklar sınırlı da olsa) ayaklar altına almaktadır ve Afganistan'daki ve Pakistan'daki en gerici ve geri-görünümlü kuvvetlere yardım etmektedir.

Nisan 1978'de askeri bir darbe sonucu Davut diktatörlüğünün yıkılmasından bu yana ADHP, kendi egemenliğini kurma mücadelesi verdi. Bu zor bir işti. İlk elde Afganistan toplumsal bir devrimi gerçekleştirmenin oldukça güç olduğu bir ülkedir. Tüm ülkede topu topu iki fabrika bulunur ve işçi sınıfının niceliği de azdır.

ESNAF

Buna kentlerdeki küçük esnafın çoğalması ve aşiret mülkiyeti haklarına dayanan köklü aşiret yapısı da eklenirse yeni liderlerin karşılaşmış olduğu işlerin büyüklüğü açıkça ortaya çıkar.

Bu sorunlar kitlelerin sabırlı bir eğitim sürecinden geçirilmesi ve bir yandan da köklü toplumsal tedbirlerin

alınması ile çözülebilirdi. Ama ADHP'nin stalinist geleneği Moskova taraftarlığı ile birleşince bu akışı gündem dışı bıraktı. Demokrasi hakkında bol bol laf etmesine rağmen kendinden bir önceki rejim kadar otokratik olan bu rejim, Afgan yurttaşını harekete geçirmek için oldukça yetersiz kalıyordu. Ancak bütünsel bir demokratik devrim yeni rejimin kitlelerin desteğini kazanmasına yardım edebilirdi. Bunun yerine basın susturuldu ve yeni hükümetin modeli (kendi propagandası anlamında) açıkça Kuzey Kore'deki Kim İl Sung rejimininki idi.

ADHP içindeki hizip mücadeleleri ihraçlar ve nihayet idamlarla çözümleniyordu. Amin'in takipçilerinden Taraki 1979 Eylülünde böyle bir mücadele esnasında öldürüldü. Sağkanat dinci liderler bütün bu olayları ayaklanmalarını güçlendirmek için kullandılar. Napalm bombası kullanımı, ve Sovyet helikopter ve uçaklarının aşiretlerin direnmesini kırmak için bombalaması başarısızlığa mahkumdu.

HALK DESTEĞİ

Sovyetler şimdi nefret edilen Davut rejiminin yıkılmasından birkaç ay sonra kazandığı halk desteğini artık bütünüyle yitirmiş bulunan bir rejimi payanda ile desteklemek çabasına girişmişlerdir. Bu müdahale tarzı yabancı değildir. Başkaldıran lider vurulur (Macaristan'da İmra Nagy ve şimdi Afganistan'da Amin), ve yerine daha uysal biri getirilir, istikrarı sağlamak için de Sovyet birlik ve tankları kullanılır. Fakat Afganistan, Doğu Avrupa değildir. Rus müdahalesi sağ kanat isyancılarının içsel ve dışsal olarak daha fazla destek kazanmalarına yol açacaktır Afganistan, Orta Asya'dan özenle seçilmiş Rus askerlerinin vekalet yolu ile öldürülebileceği soğuk savaşın öncephesi haline gelecektir.

Sovyet müdahalesi, ayrıca, Birleşik Devletlerce de Batı Avrupa'da, Amerikan emperyalizminin dünyanın değişik yerlerinde daha müdahaleci bir rol oynamasını savunanların da imdadına yetişecektir. Brejnev'in Babrak Karmal'a yolladığı ve onun «işbaşına gelmesini» kutlayan

mesaj, son yıllarda Stalinist bir liderin verdiği en müstehzi ifadelerden biridir.

Gerçek devrimler yalnızca kitle desteği ile başarıya ulaşabilir. Rus askerlerini Afganistan halkının yerine geçirme yolundaki hertürlü çaba yalnızca felaketle sonuçlanacaktır. Ruslar, ya her durumda geri çekilmek zorunda kalacak ve değişik bileşimli bir hükümeti kabullenmek zorunda kalacak ya da uzun bir savaşa sürükleneceklerdir. Üçüncü bir seçenek yoktur.

İşte bu yüzden Rus birliklerinin hemen geri çekilmesini talep ederken tereddüt etmemeliyiz. Rus birlikleri Afganistan'daki emperyalist yanlısı güçlere karşı yürütülecek mücadeleyi yönlendirmekten çok bu mücadelenin gözardı edilmesine yolaçacaklardır. Bütün gözlemciler, değişik dinsel muhalefetlerin kitle desteğine sahip olmalarına rağmen tutarlı bir politik hedeften yoksun oldukları konusunda birleşmektedirler. Ama Sovyet birliklerinin girişi onların böyle bir hedef bulmalarına yardımcı olabilir.

Socialist Challenge
3 Ocak 1980

Bildiğimiz gibi, geçtiğimiz günlerde Bolivya'da son derece ciddi gelişmeler yaşandı. Natusch'un hükümet darbesi, ardından bu darbenin başarısızlığa uğraması ve Lidia Gueiler önderliğinde kurulan «demokratik hükümet» ve bu süreç içinde açığa çıkan devrimci dinamik: Ülkeyi kökünden sarsan ve askeri hükümet darbesini gerçek anlamda gerileten, COB'un başlattığı ve ardından Troçkist militanların ve devrimci solun diğer kesimlerinin içinde etkin bir biçimde yeraldıkları darbeye karşı, siyasî içerikli genel grevin patlak vermesi. Bolivya emekçi kitlelerinin militan atılımına tepki olarak ilân edilen sıkıyönetim ve ordunun öne atılan işçilere silâhlı saldırısı. Bu mücadeleler içinde birçok işçi ve devrimci militan yaralandı, öldürüldü. Öldürülenler arasında IV. Enternasyonal'in Bolivya örgütünün (POR) bir militanı da bulunmakta... Genel grevin yayılımı sürecinde darbeye ve kapitalist gericiliğe karşı 27 örgütün cephesi kuruldu.

Aşağıda aktardığımız POR'un deklarasyonuna da belirtildiği gibi, Bolivya'da Troçkistlerin önümüzdeki dönemdeki perspektifi, kitlelerin ve işçilerin birliğini, özellikle son dönemde gerçekten askerî yönetime ve düzene karşı devrimci bir atılım içine giren Bolivya İşçi Konfederasyonu (COB) ekseninde hakim sınıfların iktisadî saldırılarına ve faşist tehlikeye karşı sol içindeki eğilimlerin ve partilerin Devrimci Birleşik Cephesini inşâ etmek.

POR'UN (BOLİVYA) KONGRESİ
(IV. Enternasyonal Bolivya Seksiyonu)

IV. Enternasyonal'in Bolivya seksiyonu, POR, son ulusal kongresini Albay Natuch'un hükümet darbesinin arifesinde, 27 - 28 Ekim tarihlerinde, yaptı. La Paz gazetelerinin bir kısmının verdiği haberlere

göre, kongrede Quiroga Santa Cruz yönetimindeki PS, Antoni Peredo'nun sözcülüğünü yaptığı PRT-ELN, POR'dan VO ve VC gibi işçi hareketinin temsilcilerinin katıldığı ve sözaldığı açık bir toplantı yapıldı. Bu son iki örgüt VO ve VC Troçkist olduklarını ilân ettiler ve IV. Enternasyonal'in XI. Dünya Kongresine gözlemci gönderdiler.

150'den fazla delege veya çağrılı olan militanın katıldığı kongre, POR'un büyük çoğunluğu işçi ve köylülerden oluşan bir bileşime sahip olduğunu ve geçmiştekine nazaran kesinkes daha büyük bir öğrenci kesimi içinde köksalmayı başarmış olduğunu doğruladı. Kongre'de, başlıca kategorilerden maden işçileri, La Paz bölgesi köylüleri, sendikal kadrolar, taşra ve bölgesel sendikaların yöneticisi yoldaşlar ve COB'un Ulusal liderlik üyesi bir yoldaş da hazır bulundular.

Delegeler dünya kongresinin gündemindeki sorunları çözümleyen bir metni ve ulusal durum ve devrimci-marksistlerin bu aşamadaki görevleri üzerine bir belgeyi tartıştılar. Inprecor'un bu sayısında yayımladığımız bir makalede de değinildiği gibi, POR militanları, ön saflarda, 1 Kasım gerici hükümet darbesine karşı mücadelede, COB tarafından başlatılan hareketlerle darbeye karşı genel-politik-grev, fabrikalarda öz-örgütlenmeler, ç.n.) bütünleştiler.

POR, dergisinin (Combate) son Ekim sayısında, ekonomik bunalımın açığa çıkardığı sorunlara işçilerin çözümünü gösteren ve ancak kitlelerin devrimci eylemleriyle kabul ettirilebileceği belirtilen «işçilerin ve halkın» ekonomik plân tasarısını yayınlandı.

Ulusal Kongre'de oylanan aşağıdaki metin, örgütün görevlerini açıklıyor:

- Hükümetin ekonomik plânlarına karşı çıkmak ve faşist tehlikeye engel olmak için kitleleri ve işçi

partilerini birleştirmek. COB'u güçlendirmek ve kitlelerin, sol içindeki eğilimlerin ve partilerin **Devrimci Birleşik Cephesini** COB etrafında güçlendirmek;

● İşçilerin ve halk kitlelerinin enflasyon ve fiyat artışı nedeniyle tahrip edilmiş olan yaşam koşullarının korunması için ulusal çapta mücadele etmek. Tüm ücretlerin yükseltilmesi ve en düşük ücretin 5000 pezos (1) olarak saptanması. Oynak merdiven sisteminin dayatılması. Bu alanda platformların ortak bir mücadele içinde birleştirilmesi. Fiyatların dondurulması;

● Çürümeye, israfa ve adam kayırmalara karşı, devlet sektörü de dahil olmak üzere, tüm sanayide kollektif işçi kontrolünü dayatmak;

● Para-militer terörist çetelerin saldırılarını engellemek için sendikal öz-savunma birlikleri örgütlemek;

● Kitlelerin kazanılmış demokratik özgürlüklerin genişletilmesi; tam sendikal özgürlük, vs.

İşçi kitle partisinin inşası, devrimci sürecin temel taşıdır. Bu araç olmaksızın zafer imkansızdır: emekçiler bunu kavramak zorundadırlar, çükün partinin inşası işçi sınıfının kendi bütünlüğü içinde başlıbaşına politik bir görevdir.

NO: 66, 2 Aralık 1979
Inprecor / IP

---

(1) 20 Pezos = 1 dolar.
POR: Devrimci İşçi Partisi
PS : Sosyalist Parti
PRT: Devrimci Emekçi Parti
VO : Öncü İşçi
VC : Komünist Öncü
COB: Bolivya İşçi Merkezi

NE YAPMALI

40 Lira